

התנסויות מודרכות

© סילו (2002)

חלק ראשון: סיפורים

1. הילד

אני הולך בשדה. זו שעת בוקר מאוד מוקדמת. ככל שאני מתקדם, כך אני מרגיש יותר בטוח ושמח.

אני מבחין במבנה שנראה די עתיק. הוא נראה כמו בנוי מאבן. גם הגג המשופע נראה כמו עשוי מאבן. עמודי שיש גדולים מעטרים את חזית הבית. אני מגיע עד למבנה ורואה דלת מתכת שנראית כבדה מאוד. לפתע, מגיחות מהצד שתי חיות טרף שקופצות לעברי. למזלי, הן נעצרות על ידי שלשלאות ארוכות, במרחק קצר מאוד ממני. אין לי דרך להגיע אל פתח הבית מבלי שהן יתקפו אותי. אני זורק לעברן גוש של אוכל. הן טורפות אותו ונרדמות.

אני מתקרב לדלת ובוחן אותה. אין בנראה ידית או אמצעי אחר בשביל לפתוח אותה. אולם, כאשר אני דוחף אותה בעדינות, היא נפתחת בחריקה מתכתית בת מאות שנים. אולם מוארך ומוארך אך בקושי נחשף לפניי. אינני מצליח להבחין בקצה המרוחק. לשמאלי ולימיני תלויות תמונות המגיעות עד הרצפה, גובהן כגובה אדם. כל תמונה מראה סצנה שונה. בתמונה הראשונה, משמאלי, נראה איש ישוב ליד שולחן עליו מונחים קלפים, קוביות ועוד עזרים למשחקי מזל. אני נעמד ומתבונן בכובע המוזר שהמהמר חובש לראשו. אני מנסה לגעת בתמונה באזור של הכובע אבל במקום להרגיש בהתנגדות למגע היד, הזרוע שלי נכנסת אל תוך התמונה. אני מכניס אל תוך התמונה גם רגל אחת ואחריה את כל הגוף. המהמר מרים את ידו אומר: "רק רגע, אינך יכול להיכנס מבלי לשלם דמי כניסה!". אני מפשפש בבגדיי, מוציא גולת בדולח ומוסר לו אותה. המהמר מהנהן בהסכמה ואני חולף על פניו.

אני נמצא בתוך פארק שעשועים. לילה. אני רואה מכל עבר מתקני משחקים מכניים שופעי אור ותנועה... אך אין נפש חיה. אולם, הנה אני רואה קרוב אליי ילד כבן עשר. הוא עומד בגבו אליי. אני מתקרב אליו וכאשר הוא מסתובב לעברי אני רואה שהוא אני בעת ילדותי. (*)

אני שואל אותו למעשיו והוא אומר לי משהו על עוול שנגרם לו. הוא מתחיל לבכות ואני מבטיח לקחת אותו למתקנים. הוא מתעקש בעניין העוול. לכן, על מנת להבין אותו, אני מתחיל להיזכר מה היה אותו עוול שנגרם לי כאשר הייתי בגיל ההוא. (*)

כעת אני זוכר ומסיבה כלשהי אני מבין שאותו עוול דומה לעוול שנגרם לי בחיי הנוכחיים. אני מהרהר בעניין אבל הילד ממשיך בבכי שלו. (*)

אני אומר לו: "אני אפתור את העוול הזה שכנראה נגרם לי. לצורך זה, אני אתחיל בלהיות ידידותי כלפי האנשים שגורמים למצב הזה". (*)

אני רואה שהילד צוחק. אני מלטף אותו ואומר לו שעוד נשוב ונתראה. הוא מברך אותי לשלום והולך לו שמח לדרכו. אני יוצא מהפארק, עובר על פני המהמר שמביט בי מהצד. אני נוגע בכובע שלו והוא קורץ לעברי. אני יוצא מהתמונה ומוצא את עצמי באולם הארוך. בצעדים אטיים אני יוצא מבעד לדלת. בחוץ, החיות ישנות. אני צועד דרכן ללא בהלה. יום זוהר מקדם אותי בברכה. אני חוזר אל השדה בתחושה שהבנתי מצב מוזר אשר שורשיו העמוקים נטועים בעבר הרחוק. (*)

2. האויב

אני נמצא במרכז העיר, ברגע של שיא הפעילות המסחרית. מכוניות ואנשים נעים במהירות. אני מתקדם בתחושה של חיפזון.

לפתע, הכל משותק. רק לי נותרת היכולת לזוז. אני נע ובוהן את האנשים. אני בוהן אישה בעיון רב ולאחריה גבר. אני מסתובב סביבם. אני בוהן אותם ממש מקרוב. אני עולה על גג של מכונית ומשם בוהן את כל הסביבה, מבחין שהכול דומם. אני מהרהר במצב ושם לב שאנשים, מכוניות ובכלל כל הדברים, עומדים לרשותי. מיד אני מתחיל לעשות ככל העולה על רוחי, בתזזיתיות רבה כל כך עד שכעבור זמן מה אני נותר מותש. אני נח בזמן שאפשרויות נוספות עולות בדמיוני. כך שאני שב לעשות כל מה שאני רוצה ללא כל מעצורים.

אבל הנה את מי אני רואה שם! לא אחר מאשר אותו טיפוס אתו יש לי כמה חשבונות פתוחים. אכן, נדמה לי שהוא האדם שהסב לי הכי הרבה נזק בחיים שלי... כיוון שהדברים אינם יכולים להישאר כך, אני נוגע באויב שלי ורואה שחלק מיכולת התנועה שבה אליו. הוא מביט בי בזוועה ומבין את מצבו אך הוא נותר משותק וחסר הגנה. אני מתחיל להגיד לו את כל מה שאני רוצה, מבטיח לו את נקמתי המידית. אני יודע שהוא מרגיש הכל אבל לא יכול לענות, כך שאני מתחיל בלהזכיר לו את כל אותם מצבים בהם הוא השפיע עליי בצורה כל כך שלילית. (*)

בזמן שאני עסוק באויב שלי, כמה אנשים מתקרבים אלינו בהליכה. הם נעצרים לידינו ומתחילים לתשאל בתקיפות את הטיפוס. בין בכי לבכי הוא עונה שהוא חש רגשי חרטה על מה שהוא עשה. הוא מבקש מחילה ויורד על בירכיו, בזמן שהם ממשיכים לתשאל אותו. (*)

כעבור זמן מה, הם מצהירים שאדם נאלח כל כך אינו ראוי להישאר בחיים, כך שהם דנים אותו למוות. הם מתכוננים לעשות בו לינץ', בזמן שהקרוב דורש מחילה. באותו הרגע, אני סולח לו. כולם מקבלים את

החלטתי. הקבוצה הולכת לדרכה שבעת רצון. אני מנצל את ההזדמנות להשלים את נקמתי, אל מול ייאושו הגובר. כך שאני מסיים לומר ולעשות את כל מה שנראה לי מתאים. (*)

השמיים מתכהים במהירות וגשם חזק מאוד מתחיל לרדת. בזמן שאני מחפש מחסה במבואה של חנות, אני שם לב שהעיר חזרת לפעילות שגרתית. הולכי הרגל רצים, המכוניות מתקדמות בזהירות בין מפלי המים ומשבבי הרוח החזקים. הבזקים חשמליים מתמשכים ורעמים חזקים מהווים מסגרת למחזה, בו אני צופה מבעד לזגוגיות. אני מרגיש רפוי, כמו ריק מבפנים, מתבונן כמעט מבלי לחשוב על דבר.

באותו רגע מופיע האויב שלי, מחפש מחסה מפני הסערה. הוא מתקרב ואומר לי: "איזה מזל להיות ביחד במצב הזה!". הוא מתבונן בי בביישנות. אני נותן לו תפיחה קלה על מנת לעודד אותו והוא מכווץ את כתפיו. (*)

אני בוחן בתוכי את בעיותיו. אני רואה את הקשיים שלו, את כישלונות חייו, את תסכוליו האדירים, את חולשתו. (*)

אני מרגיש בבדידות של האדם הזה המחפש מחסה לידי, כולו רטוב ורועד. אני רואה אותו מלוכלך, בהזנחה פתטית. (*)

במחווה של סולידריות, אני אומר לו שאני אעזור לו. הוא אינו פוצה את פיו. הוא מרכין את ראשו ומביט בידיו. אני שם לב שעניו מתלחחות. (*)

הגשם פסק. אני יוצא אל הרחוב, שואף את האוויר הצח ומיד מתרחק מהמקום.

3. הטעות הגדולה

אני עומד מול סוג של בית דין. האולם, מלא אנשים, בשקט מוחלט. מכל עבר אני רואה מבטים חמורים. בחיתוך של המתח הנורא שהצטבר באולם, מזכיר בית הדין מהדק את משקפיו אל אפו, אוחז בנייר ומצהיר ברשמיות: "בית דין זה דן את הנאשם לגזר דין מוות". מיד מתעוררת המולה באולם. אחדים מוחאים כפיים, אחרים שורקים בבוז. אני עוד מספיק לראות אישה שנופלת מעולפת. לאחר זמן מה, סדרן מצליח להשליט שקט באולם.

המזכיר נועץ בי מבט עכור ושואל: "יש לך משהו לומר?". אני עונה שכן. מיד, כל הנוכחים חוזרים לשבת. אני מבקש כוס מים ולאחר אי שקט מסוים באולם, מישהו מגיש לי אותה. אני נושא אותה אל פי ושותה קצת. אני מסיים בגרגור רעשני וממושך. אחר כך אני אומר: "זהו!". מישהו מבית הדין תוקף אותי: "מה זאת אומרת, זהו?". אני עונה שכן, שזהו זה. בכל אופן, כדי לספק אותו אני אומר שהמים של המקום טובים מאוד, שמי היה מאמין ועוד שניים שלושה דברי נימוס כגון זה...

המזכיר מסיים לקרוא מן הנייר באלו המילים: "על כן, גזר הדין יתבצע עוד היום בהשאירך במדבר ללא מזון וללא מים. ביחוד ללא מים. סיימת!". אני שואל אותו: "מה זאת אומרת... סיימת?". המזכיר מעווה את פניו ואומר: "את אשר אמרתי, אמרתי!".

זמן קצר לאחר מכן אני מוצא את עצמי נוסע במדבר מלווה על ידי שני מכבי אש. אנחנו עוצרים בנקודה מסוימת ואחד מהם אומר לי: "רד!". אני יורד. הרכב מסתובב וחוזר כלעומת שבא. אני רואה אותו הולך וקטן ככל שהוא מתרחק בין הדיונות.

השמש שוקעת אך היא עדיין חזקה מאוד. אני מתחיל להרגיש מאוד צמא. אני מסיר את החולצה ועוטף בה את ראשי. אני חוקר את סביבתי.

אני מגלה שקע לצד אחת הדיונות. אני פונה לשם ומתיישב בצל הצר שבצלע הדיונה. רוח חזקה מעלה עננה של חול שמחשיכה את השמש. אני יוצא מהשקע מחשש להיקבר במקום אם הסופה תתחזק. גרגרי החול פוגעים בפניי כמטחים של קליעי זכוכית. לאחר כמה זמן, עוצמת הרוח מפילה אותי לארץ.

הסופה חלפה, השמש שקעה. בקו האופק אני רואה לפניי כיפה לבנה, גובהה כבניין בן כמה קומות. אני חושב שזו בוודאי הזיה. ובכל זאת, אני קם ופונה לשם. ממרחק קצר אני מבחין שהמבנה עשוי חומר מתוח, מעין פלסטיק בוהק, אולי מנופח על ידי אוויר דחוס.

איש לבוש כבדואי מקבל את פניי. אנחנו נכנסים דרך מנהרה מרוצפת בשטיח. דלת הזזה מוסטת ואוויר קריר ורענן מכה בפניי. אנחנו בתוך המבנה. אני רואה שהכול הפוך. נדמה כי התקרה היא רצפה שטוחה ממנה תלויים חפצים שונים: שולחנות עגולים עם הרגליים כלפי מעלה, מים שנופלים בסילונים ואז שבים לעלות וגם צורות אנושיות ישובות במהופך. כאשר הוא מבחין בתדהמתי, הבדואי מגיש לי משקפיים ואומר: "שים אותם!". אני מציית והכול שב למצב רגיל. לפניי אני רואה מזרקה גדולה מתיזה סילוני מים כלפי מעלה. שולחנות וחפצים שונים מסביב, משלבים צבע וצורה בטוב טעם.

מזכיר בית הדין זוחל לעברי, אומר שהוא חש סחרחורת איומה. אני מסביר לו שהוא רואה את המציאות הפוכה ושכדאי שיסיר את משקפיו. הוא מסיר אותם וקם באנחה: "אכן, עכשיו יותר טוב, רק שאני קצר רואי". הוא מוסיף ואומר שהוא מחפש אותי בשביל להסביר שאני אינני האדם שצריך היה לשפוט; שנעשתה טעות מצערת. מיד עם סיום דבריו, הוא פונה ויוצא דרך דלת צדדית.

אני צועד כמה צעדים ופוגש קבוצה של אנשים ישובים על כריות במעגל. קשישים משני המינים, מגזעים ולבושים שונים. לכולם תווי פנים יפים. כשהם פותחים את פיותיהם, בוקעים מהם צלילי גלגלי שיניים

רחוקים, מכונות אדירות, שעונים עצומים. אבל אני גם שומע את קול הרעמים, בקיעת הסלעים, נפילת הקרחונים, שאגת הרי הגעש, נקישת הגשם העדין, הפעימה העמומה של הלבבות; המנוע, השריר, החיים... אבל הכל בהרמוניה מושלמת, כמו תזמורת נפלאה.

הבדואי מגיש לי אזניות ואומר: "הרכב אותן, הן יתרגמו עבורך". אני מרכיב אותן ושומע קול אנושי צלול. אני מבין שזו אותה סימפוניה של אחד הקשישים, מתורגמת עבור האזניים המגושמות שלי. עכשיו, כאשר הוא פותח את פיו, אני שומע: "... אנחנו השעות, הדקות, השניות... אנחנו הצורות השונות של הזמן. כיוון שארעה טעות, ניתן לך הזדמנות להתחיל שוב את חייך. היכן תרצה לשוב ולהתחיל? אולי מרגע הלידה... אולי רגע לפני הכישלון הראשון. תחשוב על זה". (*)

אני מנסה למצוא את הרגע בו איבדתי שליטה על חיי. כך אני מסביר לקשיש. (*)

טוב מאוד – הוא אומר – וכיצד תנהג, אם תחזור אל אותו הרגע, בשביל לפנות בדרך אחרת? הרי לא תדע מה שיבוא אחר כך. ישנה אפשרות אחרת - הוא מוסיף – אתה יכול לחזור אל הרגע של הטעות הגדולה בחייך, ומבלי לשנות את המאורעות, לשנות את המשמעויות. כך, תוכל לבנות לעצמך חיים חדשים.

הקשיש מסיים ואני רואה שסביבי הכל מתהפך באורות ובצבעים, כאילו הכל הופך לנגטיב של סרט... עד שהכול חוזר למצב רגיל. אבל כעת אני נמצא ברגע של הטעות הגדולה ביותר בחיי. (*)

אני רואה איך אני נאלץ לבצע את הטעות. אבל למה אני מוכרח לעשות אותה? (*)

האין גורמים אחרים שמשפיעים ואני לא רוצה לראות אותם? הטעות המהותית, ממה היא נובעת? מה הייתי צריך לעשות במקום זה? אם לא אבצע את אותה טעות, האם תבנית חיי תשתנה, וחיי יהיו טובים יותר או גרועים יותר? (*)

אני משתדל להבין שאין אפשרות לשנות את התנאים שפועלים, ומקבל את הכל כאסון טבע: כרעידת אדמה או כנהר העולה על גדותיו והורס את ביתם ופועלם של התושבים. (*)

אני עושה מאמץ לקבל שבתאונות אין אשמים. לא חולשותיי; לא ההפרזות שלי; גם לא הכוונות של האחרים ניתנות לשינוי במצב הזה. (*)

אני יודע שאם לא אתפייס כעת, חיי ימשיכו לגרור אחריהם את התסכול. ברגע זה, בכל מאודי, אני סולח לאחרים וסולח לעצמי. אני מכיר בחוסר השליטה שלי ושל האחרים על מה שקרה. (*)

הסצנה מתחילה להתעוות ולהפוך לגוונים של בהיר וכהה כמו נגטיב של תמונה. באותו רגע נשמע קול שאומר לי: "אם תוכל להתפייס עם הטעות הגדולה ביותר שלך, תסכולך ימות ותוכל לשנות את גורלך..."

אני עומד בלב המדבר. מכונית מתקרבת. אני צועק לעברה: "מונית!". תוך זמן קצר אני ישוב בנוחות במושב האחורי. הנהג לבוש כמכבה אש ואני אומר לו: "קח אותי הביתה... אל תמהר, כך יהיה לי זמן להחליף בגדים". אני חושב לעצמי: "מי לא סבל יותר מתאונה אחת במהלך חייו?"

4. הגעגועים

אורות צבעוניים מבזיקים לקצב המוזיקה. מולי נמצאת זו שהייתה
אהבת חיי. אנחנו רוקדים לאיטנו וכל הבזק מראה לי פרט אחר של פניה
או גופה. (*)

מה כשל בינינו? אולי הכסף. (*)

אולי היחסים האחרים ההם. (*)

אולי שאיפות שונות. (*)

אולי הגורל, או אותו דבר שהיה כל כך קשה לפרט אז. (*)

אני רוקד לאט, אבל כעת עם אהבה גדולה אחרת. כל הבזק מראה לי
פרט אחר של פניה או גופה. (*)

מה כשל בינינו? אולי הכסף. (*)

אולי היחסים האחרים ההם. (*)

אולי שאיפות שונות. (*)

אולי הגורל, או אותו דבר שהיה כל כך קשה לפרט אז. (*)

אני סולח לך, וסולח לעצמי, כי אם העולם רוקד ואנחנו רוקדים אתו,
מה נוכל לעשות למען הבטחות הפלדה שהפכו לפרפרים מחליפי
צבעים?

אני לוקח אליי את הטוב והיפה של האתמול אתך. (*)

וגם אתך. (*)

ועם כל אלה בהם סנוורתני את עיניי. (*)

הא, כן! הצער, החשד, ההזנחה, העצב האינסופי ופצעי הגאווה הם
התירוץ. מה קטנים הם לעומת מבט שברירי. כי הרעות הגדולות שאני
זוכר הן טעויות בריקוד ולא הריקוד עצמו.

ממך אני מודה על החיוך הקל. וממך על הלחש. ומכל האחרים, אני
מודה על התקווה לאהבת נצח. אני נותר בשלום עם האתמול העכשווי.
לבי פתוח אל זיכרונות הרגעים היפים. (*)

5. בן הזוג האידאלי

אני נמצא באתר פתוח המיועד לתערוכות תעשייתיות. אני רואה ציוד מכאני ומחסנים. ישנם במקום הרבה מאוד ילדים אשר עבורם הכינו משחקים מכניים מתקדמים.

אני מתקרב אל ענק עשוי מחומר מוצק. הוא ניצב על רגליו וראשו הגדול צבוע בשלל צבעים. סולם מגיע עד פיו, באמצעותו מטפסים הקטנטנים עד לחלל הגדול אשר נסגר מאחוריהם בעדינות. כעבור זמן קצר, הם מושלכים דרך החלק האחורי באמצעות מגלשה המסתיימת בארגז חול. אחד אחד הם נכנסים ויוצאים, בליווי מחיקה שבוקעת מהענק:

"גרגנטואה בולע ילדים בזהירות רבה, מבלי לגרום להם כל רע! חה חה חה חה חה חה, מבלי לגרום להם כל רע!"

אני עולה בסולם ונכנס דרך הדלת. אני פוגש איש בקבלה שאומר לי: "הילדים ממשיכים במגלשה, המבוגרים במעלית".

האיש מסביר לי על המקום בזמן שאנחנו יורדים דרך צינור שקוף. ברגע מסוים אני אומר לו שבוודאי כבר הגענו לגבה פני הקרקע. הוא אומר לי שאנחנו רק בוושט, כיוון שיתר הגוף נמצא מתחת לפני הקרקע, להבדיל מענק הילדים שכולו נמצא מעליה. "כן, יש שתי גרגנטואות בתוך אחת – הוא מודיע לי – אחת לילדים ואחת למבוגרים. אנחנו כבר נמצאים מטרים רבים מתחת לפני הקרקע... כבר עברנו את הסרעפת, כך שבקרוב נגיע אל מקום מאוד נחמד. אתה רואה, עכשיו כשנפתחת הדלת אנחנו רואים את הבטן... אתה רוצה לרדת כאן? כפי שאתה רואה, יש כאן מסעדה מודרנית עם תפריטים מכל העולם".

אני אומר למלווה שלי שאני סקרן לגבי יתר הגוף, כך שאנחנו ממשיכים בירידה. "אנחנו כבר בבטן התחתונה – הוא מודיע לי בזמן שהוא פותח את הדלת. יש כאן עיצוב מאוד מקורי. הקירות בצבעים

משתנים הן מערות מצופות בעדינות רבה. האש המרכזית באמצע האולם היא מחולל האנרגיה לכל הענק. המושבים מיועדים למנוחת המבקרים. העמודים הפזורים באולם מאפשרים לשחק מחבואים... אתה יכול להופיע ולהיעלם מאחוריהם. זה יותר נחמד כאשר כמה מהמבקרים משתתפים ביחד. טוב, אני אשאיר אותך כאן אם זה רצונך. יספיק שתתקרב אל פתח המעלית כדי שהדלת תפתח ותוכל לחזור לפני השטח. הכל אוטומטי... מדהים, אתה לא חושב?".

הדלת נסגרת ואני נותר לבדי באולם.

נדמה כאילו אני נמצא בים, בתוך המים. דג גדול חולף דרכי ואני מבין שהאלמוגים, האצות ויצורים חיים שונים הם מצגת תלת-ממדית שמקנה תחושת מציאות מדהימה. אני מתיישב בשביל להתבונן ללא חפזה במופע המרהיב. פתאום, אני רואה דמות אנושית שיוצאת מתוך האש המרכזית עם הפנים מכוסות. הדמות מתקרבת לעברי באטיות, נעצרת במרחק קצר ממני ואומרת: "בוקר טוב. אני הולוגרמה. נשים וגברים מנסים למצוא בי את בן או בת הזוג האידאלי. אני מתוכנתת לקבל את המראה שאתה מחפש. אבל, מה הוא אותו מראה? איני יכולה לעשות דבר ללא מאמץ קטן מצידך. אם תנסה, גלי המוח שלך יקודדו, יוגברו, ישודרו ויפוענחו במעבד המרכזי שיעשה את השינויים הדרושים שיאפשרו לעצב את דמותי".

"אם כן, מה אני עושה?" – אני שואל.

"אני מציעה שתפעל בסדר הזה: תחשוב מהן התכונות המשותפות לכל האנשים שאתם היה לך קשר רגשי. אל תתייחס רק לגוף או לפנים, אלא גם לתכונות האופי. לדוגמה: הן היו מגוננות או להפך, הן השרו עליך את הצורך לגונן עליהן?" (*)

"הן היו אמיצות, ביישניות, מוליכות שולל, חולמניות או אכזריות?" (*)

"וכעת, איזו תכונה לא נעימה או שלילית היה להן במשותף?" (*)

"מה היו תכונותיהן החיוביות?" (*)

"במה כל תחילות היחסים דמו אלה לאלה" (*)

"במה דמה סיום היחסים?" (*)

"נסה לזכור עם אלו אנשים רצית ליצור קשר, מבלי שזה יצליח,

ולמה". (*)

כעת, שים לב, אני אתחיל לקבל את הצורות שאתה שואף אליהן. תורה לי ואני אעשה את זה באופן מושלם. אני מוכנה, כך שתחשוב: כיצד עליי להלך? כיצד אני לבושה? מה אני עושה בדיוק? איך אני מדברת? איפה אנחנו ומה אנחנו עושים?"

"התבונן בפניי, כפי שהם!" (*)

"הבט אל מעמקי עיניי, כיוון שהפסקתי להיות מצגת בשביל להפוך למשהו אמתי... הבט אל מעמקי עיניי ואמור לי במתיקות מה אתה רואה בהם". (*)

אני קם לגעת בדמות אך היא חומקת ממני, נעלמת מאחורי עמוד. כאשר אני מגיע למקום אני מגלה שהיא התנדפה. אולם, אני חש על כתפי יד שמונחת בעדינות רבה וקול שאומר לי: "אל תביט לאחור. יספיק לך לדעת שאנחנו מאוד קרובים אחד לשנייה ושהודות לזה, חיפושך יכולים להתבהר". אני פונה לאחור לראות מי נמצא לצידי אבל רק מצליח לחוש בצל חומק. באותו הרגע, האש המרכזית שואגת וזוהרה הגובר מסנוור אותי.

אני שם לב שהרקע וההקרנה יצרו את האווירה המתאימה בשביל שתופיע הדמות האידאלית. הדמות הזו שנמצאת בתוכי ושהספיקה ללטף אותי בקצרה, אבל שבגלל חוסר סבלנות בלתי מובן חמקה מבין אצבעותיי. אני יודע שהיא הייתה קרובה אליי וזה מספיק לי. אני יודע שהמחשב המרכזי לא יכול היה להקרין דמות מוחשית כפי שהרגשתי על כתפי...

אני מגיע אל פתח המעלית. הדלת נפתחת ושיר ילדוטי מגיע לאוזניי:
"גרגנטואה בולע מבוגרים בזהירות רבה, מבלי לגרום להם כל רע! חה חה
חה, חה חה חה, מבלי לגרום להם כל רע!"

6. הטינה

לילה. אני בעיר עתיקה מחורצת בתעלות מים שעוברות מתחת לגשרי הרחובות. נשען על מעקה, אני מביט למטה אל זרימה אטית של נחל עכור. על אף הערפל אני מצליח לראות, על גשר אחר, קבוצה של אנשים. אני שומע, אך בקושי, צליל של כלים מחיקליים המלווים קולות עצובים וצורמים. הד פעמונים רחוקים מתגלגל לעברי, כגלים דביקים של בכי.

הקבוצה חלפה, הפעמונים שקטו.

בסמטה אלכסונית, אור עכור של תאורת פלואורסצנט צבעוני מאיר בקושי.

אני מתחיל ללכת ונכנס אל תוך הערפל. לאחר שיטוט בין סמטאות וגשרים אני מגיע אל רחבה פתוחה. זוהי כיכר מרובעת, כנראה שוממה מאדם. הרצפה המרוצפת מובילה אותי אל פינה המכוסה במים שקטים.

הסירה, דומה לכרכרה, ממתינה לפניי. כדי להגיע אליה עליי לעבור בין שתי שורות ארוכות של נשים. לבושות בגלימות שחורות ואוחזות בלפידים הנישאים מעל ראשיהן, הן מדקלמות במקלה כאשר אני עובר ביניהן: "הו מוות! אשר שלטונך ללא גבולות מגיע אל כל יצור חי. בך תלוי פרק הזמן הניתן לדורנו. שנתך הנוודת קוטלת המונים, כי אין איש היכול לחמוק ממך. רק לך, גזר הדין החונן, ואין אמנות שתגבר על תשוקתך, או תחינה שתסב את הוראתך".

עם עלייתי לכרכרה אני מקבל עזרה מהשייט, שנותר עומד מאחוריי. אני מתיישב על כיסא רחב. אנחנו מתרוממים עד שנותרים כמעט מנותקים מהמים. מתחילים לנוע, תלויים מעל ים פתוח ודומם, כמו מראה אינסופית המשקפת את הירח.

הגענו אל האי. אור הלילה מאפשר לראות דרך ארוכה עם שתי שורות ברושים לצידיה. הסירה יורדת למים ומתנדנדת קצת. אני יורד מהסירה, בזמן שהשייט נותר דומם במקומו.

אני מתקדם בקו ישר לאורך שורות העצים השורקים ברוח. אני יודע שמתבוננים בי. אני חש שמשהו או מישהו מתחבא לפניי. אני נעצר. מאחורי עץ, צל קורא לי בתנועות ידיים אטיות. אני מתקדם לעברו וכאשר אני כמעט מגיע הבל פה עמום, לחישת מוות, מכה בפניי: "עזור לי! – הוא לוחש – אני יודע שבאת לשחרר אותי מבית הכלא המבולבל הזה. רק אתה יכול לעשות את זה... עזור לי!"

הצל מסביר לי שהוא האדם כלפיו אני רוחש טינה עמוקה. (*)

וכאילו מנחש את מחשבתי, הוא מוסיף: "אין זה משנה אם זה שאליו אתה קשור בטינה העמוקה ביותר חי או מת, כיוון שהשליטה של הזיכרון האפל לא מכיר בשום גבולות".

הוא ממשיך: "זה גם לא משנה אם השנאה ויצר הנקמה חונקים את לבך מאז ימי הילדות או מאז האתמול. הזמן שלנו עומד מלכת, ובגלל זה אנחנו תמיד צופים בסתר כדי לשוב מעוותים בתוך פחדים שונים, כאשר מופיעה ההזדמנות. הפחדים האלה, נקמתנו הם על הרעל שעלינו לבלוע כל פעם מחדש".

כאשר אני שואל מה עליי לעשות, קרן אור ירח מאירה חלושות את ראשו המכוסה בגלימה. מיד, רוח הרפאים מראה את פניה בבהירות ואני מזהה בו את תווי הפנים של זה שפתח בי את הפצע הגדול ביותר. (*)
אני אומר לו דברים שמעולם לא אמרתי לאיש; מדבר אתו בכנות המרבית. (*)

הוא מבקש ממני לבחון שוב את הבעיה ולהסביר את הפרטים החשובים ביותר ללא מעצורים, אפילו אם הביטויים יהיו מעליבים. הוא מדגיש שלא אדלג על שום רגש של טינה, אחרת הוא יוותר כבול לנצח. אני ממשיך לתאר לפי ההוראות. (*)

הוא מראה לי שרשרת עבה שכובלת אותנו אל העץ. ללא היסוס, אני קורע אותה במשיכה חדה. הגלימה קורסת, ריקה מתוכן, ונותרת פרוסה

על האדמה; הדמות נעלמת באוויר וקול שמתרחק אל הגבהים חוזר על מילים שפעם הכרתי: "שא שלום עתה! עדה הגחלילית כי כבר קרוב הבוקר והיא אוספת כבר אורה שאין בו חפץ. שלום, שלום, שלום! זכרני!" בהביני שעוד מעט יעלה השחר, אני סב על עקביי לחזור אל הסירה, אך לפני כן אני מרים את הגלימה שנותרה לרגליי. אני מניח אותה על כתפי וממהר בחזרה. בזמן שאני קרב לחוף, צללים אחרים שואלים אותי אם יום אחר אשוב לשחרר טינות אחרות.

כבר קרוב לים, אני רואה קבוצה של נשים לובשות גלימות לבנות ונושאות לפידים מעל ראשן. אני מגיע לסירה ומוסר את הגלימה לשייט. הוא מוסר אותה לנשים. אחת מהן מדליקה אותה. הגלימה בוערת ומתכלה, מבלי להותיר כל אפר. אני מרגיש הקלה גדולה, כמו סלחתי בכנות על עוול גדול. (*)

אני עולה לסירה, שכעת נראית כמו סירת מרוץ. כשאנחנו נפרדים מהחוף עדיין מבלי להדליק את המנוע, אני שומע את מקהלת הנשים שרה: "לך הכוח להעיר את הישן, לחבר את הלב לראש, לשחרר את הנפש מהריק, להרחיק את האפילה מהמבט הפנימי והשכחה. לכי לך, יכולת ברוכה, זיכרון אמת, המכוונת את החיים אל התכלית הנכונה".

המנוע מתעורר לחיים ברגע שהשמש מתחילה לעלות מעל האופק הימי. אני מביט אל השייט בעל תווי פנים חזקים ומבט צלול, בזמן שהוא מאיץ אל תוך הים.

אנחנו מתקרבים במהירות גבוהה, מדלגים על הגלים בעדינות. קרני השמש צובעות בזהוב את כיפות העיר ויונים עפות בלהקות עליצות.

7. מגינת החיים

אני צף על הגב באגם. טמפרטורת המים נעימה מאוד. אני יכול להביט ללא מאמץ לשני צידי הגוף שלי ומגלה שהמים כל כך צלולים עד שאני יכול לראות את הקרקעית.

צבע השמיים תכלת זוהר. קרוב מאוד אליי, חוף של חול רך, כמעט לבן. אני נמצא במפרצון ללא גלים.

גופי שצף ברכות הופך יותר ויותר רפוי, גורם לי להרגיש טוב מאוד. אני מחליט להתהפך ומתחיל לשחות בהרמוניה עד שאני מגיע לחוף ומתחיל ללכת באטיות.

הנוף טרופי. אני רואה דקלים ועצי קוקוס, ומרגיש על עור גופי את מגע השמש והרוח.

לפתע, אני מגלה לימיני פתח של מערה. לידה, מתפתלת לה זרימה צלולה של ערוץ נחל. אני מתקרב ורואה בתוך המערה דמות של אישה, כתר פרחים לראשה. עיניה יפות אך איני יכול להגדיר את גילה. בפנים שקורנים באדיבות והבנה, אני מנחש שחבויה חכמה גדולה. אני מביט בה, בזמן שהטבע שוקט בהדרגה.

"אני מגינת החיים", היא אומרת לי. אני עונה בביישנות שאני לא מבין היטב את כוונתה. אני מבחין באייל מלקק את ידה. היא מזמינה אותי להיכנס למערה, ומורה לי לשבת על החול כשפניי כלפי קיר חלק של סלע. כעת אינני יכול לראותה, אבל שומע אותה אומרת: "נשום בעדינות ואמור לי מה אתה רואה". אני מתחיל לנשום נשימות אטיות ועמוקות. ברגע זה, מופיעה על פני הקיר תמונה ברורה של הים. אני שואף והגלים מגיעים אל החוף. נושף והם נסוגים. היא אומרת: "כל גופך הינו קצב ויופי. כל כך הרבה פעמים התכחשת לגוף שלך, מבלי להבין איזה כלי נפלא עומד לרשותך בשביל להתבטא בעולם. באותו רגע מופיעות על פני

הקיר סצנות שונות מחיי בהן חשתי בושה, פחד ואימה בגלל אספקטים מסוימים של הגוף שלי. התמונות מופיעות אחת אחרי השנייה. (*)

אי נוחות חולפת בי כאשר אני מבין שהיא רואה כל אחת מהסצנות, אבל אני מיד נרגע. היא מוסיפה: "אפילו לעת חולי זקנה, הגוף יהיה הכלב הנאמן שילווה אותך עד הרגע האחרון. אל תתכחש אליו כאשר הוא לא יוכל להיענות לדרישותיך. בינתיים, עשה אותו חזק ובריא. שמור עליו כדי שהוא יעמוד לרשותך ולך רק בעקבות עצות חכמים. אני שעברתי דרך כל הזמנים יודעת שמושג היופי משתנה. אם אינך מחשיב את גופך כחבר הקרוב ביותר אליך, הוא הופך עצוב וחולה. עליך לקבל אותו באופן מלא. הוא הכלי העומד לרשותך בשביל להתבטא בעולם... אני רוצה שתראה עכשיו, מהו החלק הכי חלש ופחות בריא". מיד, מופיעה תמונה של אותו אזור בגוף שלי. (*)

היא מניחה את ידה על אותו מקום ואני מרגיש בחום מחייה. אני חש בגלים של אנרגיה המתרחבים באותה נקודה וחווה קבלה עמוקה של גופי כפי שהוא. (*)

"שמור על גופך, לך אך ורק בעקבות המלצות של חכמים ואל תייסר אותו עם תחלואים שנמצאים אך ורק בדמיוןך. כעת, לך לך מלא בחיוניות ורוגע".

כאשר אני יוצא מהמערה מעודד ובריא, אני שותה מהמים הצלולים שמחיים אותי לחלוטין.

השמש והרוח מלטפות את גופי. אני צועד לאורך החולות הלבנים בדרכי אל האגם ובהגיעי אליו אני רואה בחטף את דמותה של מגינת החיים משתקפת בלבביות במעמקים.

אני נכנס למים. גופי הוא התגלמות של רוגע ללא גבולות. (*)

8. מעשה ההצלה

אנחנו נוסעים במהירות בכביש מהיר. לידי, במושב הנהג, אדם אשר לא ראיתי מעולם. במושב האחורי, שתי נשים וגבר, גם הם לא מוכרים. הרכב נע במהירות, מוקף במכוניות רבות אחרות אשר נעות בחוסר זהירות, כאילו נהגיהן היו שיכורים או מטורפים. איני בטוח אם השחר עולה או החשכה יורדת.

אני שואל את הנהג לידי מה קורה. הוא מביט בי בחטף ועונה לי בשפה זרה: "רקס וולונטס (Rex voluntas)". אני מדליק את הרדיו שמגיב ברעשים צורמים של הפרעות ופריקת מטענים חשמליים. ובכל זאת, אני מספיק לשמוע קול חלש ומתכתי שחוזר בחדגוניות: "רקס וולונטס... רקס וולונטס... רקס וולונטס..."

תנועת הרכבים מאטה. אני רואה בצד הדרך רכבים רבים נוטים על צידם ושריפה שמתפשטת ביניהם. כאשר הרכב שלנו נעצר, כולנו יוצאים ממנו במהירות ורצים אל השדות בתוך המון שנס בבעתה.

אני מביט לאחור ורואה, בין העשן ללהבות, הרבה מסכנים שנותרו לכודים למוות, אבל אני מוכרח להמשיך לרוץ עם ההמון שסוחף אותי. בתוך הטירוף הזה אני מנסה, לשווא, להגיע אל אישה שמגינה על בנה, בזמן שההמון דוהר מעליה. רבים מהם נופלים ארצה.

הבלגן והאלימות גוברים. אני מחליט לנוע באלכסון שיאפשר לי להתרחק מההמון. אני פונה אל נקודה גבוהה יותר שתכריח את המוטרפים לעצור את מנוסתם. רבים מהנסים נאחזים בבגדים שלי וקורעים אותם לגזרים. אבל אני מרגיש שהצפיפות פוחתת.

הצלחתי לחמוק וכעת אני ממשיך לעלות, כמעט בלי נשימה. כאשר אני עוצר לרגע, אני שם לב שההמון ממשיך בכיוון מנוגד לשלי, בהנחה שתנועה במדרון תעזור לחמוק מהר יותר מהמצב. אני מגלה לזוועתי שאותו מדרון מסתיים בתהום. אני צועק בכל הכוח בשביל להזהיר, ולו

את הקרובים ביותר, לגבי האסון הבלתי נמנע. או אז, אדם נעתק מההמון
ורץ לעברי. בגדיו קרועים לגזרים וגופו מכוסה פצעים. ובכל זאת, אני
מרגיש שמחה גדולה שהוא יוכל להינצל. כאשר הוא מגיע עד אליי, הוא
אוחז בזרועי וצועק כמו משוגע בזמן שהוא מצביע כלפי מטה. אני לא
מבין את שפתו אבל נדמה לי שהוא דורש את עזרתי להצלת מישהו. אני
אומר לו שימתין קצת, כי ברגע זה, זה בלתי אפשרי... אני יודע שהוא לא
מבין אותי. ייאושו קורע אותי לגזרים. האיש מנסה לחזור ובאותו רגע אני
מפיל אותו לארץ. הוא נותר על הקרקע מייבב במרירות. מציד, אני מבין
שהצלתי את חייו ואת מצפוני, כיוון שהוא ניסה להציל מישהו אבל מנעו
זאת ממנו.

אני עולה מעט ומגיע לשדה מעובד. האדמה רכה ולפי התלמים ניתן
להבחין שטרקטור עבר בה לא מזמן. במרחק אני שומע יריות ונדמה לי
שאני מבין מה קורה. אני מתרחק במהירות מהאזור. כעבור זמן מה אני
עוצר. הכל שקט. אני מביט לכיוון העיר ורואה הבזק מבשר רעות.

האדמה רועדת תחת רגליי ושאגה שמגיעה מהמעמקים מזהירה
אותי לגבי רעידת אדמה בלתי נמנעת. מיד אני מאבד את שיווי משקלי.
אני נותר על הקרקע, שוכב על הצד אך מביט לשמיים. אני מרגיש
סחרחורת עזה.

הרעידה חלפה. אני רואה ירח ענק, כאילו מכוסה בדם.

חום אימים ואני נאלץ לנשום את האוויר הצורב. אני עדיין לא יודע
אם השחר עולה או החשיכה יורדת...

כעת אני כבר יושב ושומע נהמה גוברת. תוך זמן קצר, מאות מטוסים
מכסים את השמיים, עוברים כחרקים רצחניים ונעלמים בדרכם אל יעד
לא ידוע.

אני מגלה לידי כלב גדול שמביט אל הירח ומתחיל ליילל, כמעט כמו
זאב. אני קורא לו. הכלב מתקרב בביישנות. הוא מגיע לידי. אני מלטף את
פרוותו הזקורה. אני מבחין ברעד בכל גופו. הכלב נפרד ממני ומתחיל

להתרחק. אני נעמד על רגליי והולך בעקבותיו. כך אנחנו עוברים בשטח סלעי עד שמגיעים לנחל. החיה הצמאה רצה ומתחילה לשתות במהירות, אך תוך רגע נסוגה ונופלת. אני מתקרב, נוגע בו ומגלה שהוא מת.

אני שוב מרגיש ברעידה שמאיימת להפיל אותי אבל היא חולפת. אני מסתובב ומבחין בשמיים, במרחקים, בארבעה מבני עננים שמתקדמים ברעש רעמים המום. המבנה הראשון לבן, השני אדום, השלישי שחור והרביעי צהוב. העננים האלה נדמים כרוכבים על גבי סופה, שועטים בשמיים וקוטלים כל סימן חיים מעל פני האדמה.

אני רץ בניסיון לחמוק מהעננים, מבין שאם הגשם יכה בי, אזדהם. אני ממשיך לנוס. לפתע עומדת מולי דמות עצומת ממדים. ענק חוסם את דרכי. הוא מניף חרב של אש. אני צועק לעברו שאני חייב לעבור בגלל העננים הרדיואקטיביים הקרבים. הוא משיב לי שהוא רובוט ושתפקידו למנוע מעבר של אנשים הרסניים. הוא מוסיף ואומר שהוא חמוש בקרניים מסוכנות, כך שמוטב שלא אתקרב. אני שם לב שהענק מפריד בין שני אזורים חדים: זה שמאחוריי, סלעי ומת, והאחר, מלא בירק ובחיים. אני צועק: "עליך לתת לי לעבור כי בצעתי פעולה טובה!"

- מהי פעולה טובה? – שואל הרובוט.

- זו פעולה שבונה, שתורמת לחיים.

- אם כן – הוא שואל - מה אתה עשית בנידון?

- הצלתי אדם ממוות בטוח, ובנוסף, הצלתי את מצפוני.

מיד, הענק זז הצידה ואני קופץ אל תוך האזור המוגן, בזמן שטיפות הגשם הראשונות מתחילות לרדת.

אני רואה מולי חווה. קרוב אליי, ביתם של החוואים. דרך החלונות בוקע אור צהבהב ועדין. כעת אני מבחין שהשחר עולה.

אני מגיע לבית ואיש גס אך בעל מראה של טוב לב מזמין אותי להיכנס. בפנים, משפחה מרובת נפשות מתכוננת לפעילויות היום.

מושיבים אותי ליד שולחן עליו ארוחה פשוטה ומרננת לב. אני שותה מים זכים, כמו ממעיין. ילדים משחקים לידי.

"הפעם – אומר המארח שלי – הצלחת לחמוק. אבל כאשר תצטרך שוב לעבור את גבול המוות, איזו קוהרנטיות תוכל להציג?"

אני מבקש הבהרות נוספות כיוון שדבריו מחזרים בעיניי. הוא מסביר: "תנסה לזכור את מה שאנחנו יכולים לכנות כ"מעשים טובים" - בשביל לכנות אותם בשם מסוים -, מעשים שבצעת במהלך חיך. כמובן שאני לא מדבר על אותם "מעשים טובים" שאנשים עושים בציפייה לגמול מסוים. עליך להיזכר רק באלה שהותירו בך את התחושה שמה שעשית בשביל האחרים היה הטוב ביותר עבורם... כל כך פשוט. אתן לך שלוש דקות לבחון את חיך ולגלות איזו דלות פנימית יש בך, ידידי היקר. והמלצה אחרונה: אם יש לך ילדים או אנשים מאוד אהובים, אל תבלבל בין מה שאתה רוצה עבורם לבין מה שטוב עבורם". עם סיום דבריו, הוא יוצא מהבית ויחד אתו כל בני ביתו. אני נותר לבדי, מהרהר בהמלצות של האיכר. (*)

אחרי זמן קצר, הוא נכנס ואומר: "אתה רואה כמה אתה ריק מבפנים, ואם לא ריק אז מבולבל. כך שבכל מקרה אתה ריק מבפנים. הרשה לי המלצה, וקבל אותה כי היא הדבר היחיד שיביא לך תועלת בהמשך. החל מהיום, אל תיתן ליום לעבור מבלי למלא את חיך".

אנחנו נפרדים. מרחוק אני מספיק לשמוע: "ספר לאנשים את מה שאתה כבר יודע!"

אני מתרחק מהחווה אל עבר העיר שלי.

זה מה שלמדתי היום: כאשר האדם חושב רק על האינטרסים והבעיות האישיות שלו, הוא נושא את המוות בנפשו וכל אשר יגע בו, ימות יחד עמו.

9. תקוות השווא

הגעתי אל מקום עליו המליצו בפניי. אני עומד מול ביתו של הרופא. שלט קטן בכניסה מזהיר: "אתה הנכנס, השאר כל תקווה".

אני מצלצל בפעמון, הדלת נפתחת ואחות מזמינה אותי להיכנס. היא מצביעה על כיסא ואני מתיישב. היא מתיישבת מאחורי שולחן כתיבה, מולי. היא אוחזת בנייר, מכניסה אותו אל תוך מכונת כתיבה ושואלת: שם? ואני עונה. גיל? ... מקצוע? ... מצב משפחתי? ... סוג דם? ... האישה ממשיכה למלא את הטופס עם ההיסטוריה הרפואית של המשפחה.

אני עונה לשאלותיה בעניין ההיסטוריה הרפואית שלי. (*)

אני משחזר את כל התאונות שאירעו לי בילדותי. (*)

היא נועצת בי את עיניה ושואלת באטיות: "תיקים פליליים?" אני עונה לה באי נוחות מסוימת. כאשר היא שואלת אותי "מהן התקוות שלך?" אני מפסיק את הצייתנות שלי ודורש ממנה הבהרות. היא אינה ממצמצת, מסתכלת עליי כאילו הייתי חרק ואומרת "תקוות הן תקוות! כך שתתחיל לספר לי ומוטב שתמהר כי אני צריכה להיפגש עם החבר שלי". אני קם מהכיסא ובמשיכה אחת אני שולף את הנייר מהמכונה. אני קורע אותו ומשליך את גזרי הנייר לפח. אני מסתובב ופונה לעבר הדלת דרכה נכנסתי. אני מבחין שאני לא יכול לפתוח אותה. באי נוחות ניכרת, אני צועק לאחות שתפתח אותה. היא לא עונה. אני מסתובב ומגלה שהחדר ריק.

בצעדים גדולים אני פונה אל הדלת השנייה, בהבנה שמאחוריה נמצא חדר הרופא, אליו אני מתכוון לפנות ולהביע את תלונותיי. אני אומר לעצמי שזו בוודאי הדרך דרכה נמלטה האחות המקסימה. אני פותח את הדלת במשיכה אך בקושי מספיק לעצור סנטימטרים ספורים מהקיר.

"מאחורי הדלת קיר, איזה רעיון!"... אני רץ אל הדלת הראשונה, שעכשיו היא נפתחת ושוב קיר חוסם את דרכי.

קול של גבר בוקע מתוך רמקול ואומר לי: "מהן התקוות שלך?". אני נרגע קצת, אומר לרופא שאנחנו אנשים מבוגרים ושכמובן תקוותי הגדולה ביותר היא לצאת מהמצב במגוון הזה. הוא אומר לי: "השלט בכניסה מזהיר את הבאים להשאיר כל תקווה". כל המצב נדמה לי כבדיחה גרוטסקית, כך שאני מתיישב על כיסא לחכות להשתלשלות העניינים.

"נתחיל מההתחלה – אומר לי הקול. אתה זוכר שבילדותך היו לך הרבה מאוד תקוות. עם הזמן, הבחנת שהן לא יתגשמו לעולם. כך, עזבת את התוכניות היפות ההן... היזכר." (*)

"מאוחר יותר – ממשיך הקול – קרו דברים דומים והיית צריך להשלים עם רצונות שלא יתגשמו... היזכר." (*)

לבסוף, יש לך כמה תקוות ברגע זה. אני לא מדבר על התקווה לצאת מהמקום הזה, כיוון שהטריק הזה ליצירת אווירה נעלם כבר. אני מדבר על משהו אחר. אני מדבר על תקוותיך לעתיד." (*)

"ואלו מהן, אתה יודע בסוד, שלא יתגשמו לעולם? חשוב על כך בכנות." (*)

"ללא תקוות, אנחנו לא יכולים לחיות. אבל כאשר אנחנו יודעים שאלה הן תקוות שווא, אנחנו לא יכולים להחזיק בהן עד אין קץ, כיוון שבמוקדם או במאוחר הכל יגמר במשבר של כישלון. אילו יכולת להעמיק בתוכך, להגיע אל אותן תקוות שאתה יודע שלא יתקיימו ובנוסף לעבוד על מנת להשאיר אותן כאן לתמיד, תחושת המציאות שלך הייתה יוצאת נשכרת. בוא נעבוד שוב על הבעיה... חפש את התקוות העמוקות ביותר. אלה שאתה מרגיש שלא יתקיימו לעולם. זהירות לא לטעות! ישנם דברים שנראים לך אפשריים, בהם אל תיגע. קח רק את אלה שלא יתגשמו. קדימה, חפש אותן בכנות, אפילו אם זה קצת כואב." (*)

כשאתה יוצא מהחדר, תתכוון להשאיר אותן כאן לתמיד." (*)
"ועכשיו, בוא נסיים את העבודה. תחקור, להבדיל, את אותן תקוות
חשובות שאתה מעריך כאפשריות. אני אתן לך טיפ. כוון את חייך רק על
פי מה שאתה מאמין שאפשרי, או שאתה באמת מרגיש שיתגשם. לא
משנה אם לאחר מכן זה לא יקרה, כיוון שאחרי הכל, זה ייתן כיוון
לפעולות שלך." (*)

"זהו, סיימנו. עכשיו צא איך שנכנסת ותעשה את זה מהר, כי אני צריך
להיפגש עם המזכירה שלי."

אני קם. צועד כמה צעדים, פותח את הדלת ויוצא. אני מסתכל על
השלט בכניסה וקורא: "אתה היוצא, השאר כאן כל תקוות שווא."

10. ההישנות

שעת לילה עכשיו. אני הולך ברגל במקום מואר בקושי. זו סמטה צרה. אני לא רואה אף אחד. הערפל מטשטש אור מרוחק. הצעדים שלי מהדהדים ברעש מאיים. אני מאיץ את ההליכה שלי על מנת להגיע לפנס הרחוב הבא.

אני מבחין בדמות אנושית. היא עומדת שניים או שלושה מטרים ממני. זו אישה זקנה עם פנים מכוסים למחצה. לפתע, בקול סדוק היא שואלת אותי מה השעה. אני מביט בשעון ועונה: "השעה שלוש לפנות בוקר".

אני מתרחק במהירות, נבלע בערפל ובחשכה, משתוקק להגיע לפנס הבא אותו אני רואה רחוק לפניי.

שם, שוב, עומדת האישה. אני מביט בשעון שמורה על השעה שתיים וחצי לפנות בוקר. אני רץ אל הפנס הבא, ומביט לאחור. אכן, אני מתרחק מהדמות שנותרה דוממת הרחק מאחור. כאשר אני מגיע בריצה לפנס הבא, הדמות ממתינה לי. אני מביט בשעון, השעה שתיים לפנות בוקר.

אני רץ כבר ללא שליטה, חולף על פני פנסי רחוב וזקנות, עד שתשוש לחלוטין אני נעמד באמצע הרחוב. אני מביט בשעון ורואה את דמותה של האישה. אני מבין שהגיע הקץ...

ובכל זאת, אני מנסה להבין את המצב ושאל את עצמי שוב ושוב: "ממה אני בורח?... ממה אני בורח?". הקול הסדוק עונה לי: "אני מאחוריך ומלפניך. מה שהיה, הוא שיהיה. אבל אתה בר מזל כי הצלחת לעצור בשביל להרהר לרגע. אם תפתור את זה, תוכל לצאת מהמלכודת של עצמך". (*)

אני מרגיש מבולבל ותשוש. ואולם, אני חושב שיש מוצא. משהו גורם לי להיזכר בכמה מצבי כישלון בחיי. ואכן, אני משחזר כעת את הכישלונות הראשונים של ילדותי. (*)

לאחר מכן, את כישלונות נעוריי. (*)

וגם, את הכישלונות הקרובים יותר. (*)

אני מבין כעת שהם ימשיכו להישנות גם בעתיד, כישלון אחר כישלון.

(*)

בכל התבוסות שלי היה מן המשותף - דברים שרציתי לעשות ולא היו מאורגנים. אלה היו שאיפות מבולבלות שנהגו להתנגש אחת בשנייה. (*)

אני לא יודע מה לעשות עם חיי, ובכל זאת אני רוצה הרבה דברים באופן מבולבל. כן, אני חושש מפני העתיד ולא הייתי רוצה שהכישלונות הקודמים שלי יחזרו על עצמם. החיים שלי משותקים בסמטה המעורפלת הזו, בין הבזקים כבויים.

לפתע, נדלק אור בחלון אחד הבתים וממנו מישהו צועק לעברי: "אתה צריך משהו?".

"כן – אני עונה – אני צריך לצאת מכאן!"

"הא, לא!... לבד אתה לא יכול לצאת".

"אם כן, תגיד לי מה אני עושה"

"אני לא יכול. חוץ מזה, אם נמשיך לצעוק אנחנו נעיר את כל השכנים. עם שנת השכנים לא משחקים! לילה טוב."

האור כבה. באותו רגע, צומחת בתוכי שאיפה חזקה: לצאת מהמצב הזה. אני שם לב שחיי ישתנו רק אם אמצא מוצא. לסמטה יש תכלית מדומה אבל היא איננה אלא הישנות, מהלידה ועד המוות. תכלית כחבת, עד שברגע מסוים יכלו הכוחות לתמיד.

אני מבחין לשמאלי בשלט עם חיצים וכתובות. החץ של הסמטה מראה על שמה: "הישנות החיים". חץ אחר מראה: "ביטול החיים" וחץ שלישי: "בניית החיים". אני נותר לעמוד, מהרהר לרגע. (*)

אני פונה בכיוון החץ השלישי. בזמן שאני יוצא מהסמטה אל שדרה
רחבה ומוארת, אני חווה את התחושה שאני עומד לגלות משהו מכריע.

(*)

11. החסע

אני מטפס ברגל בשביל הררי. אני עוצר לרגע ומביט לאחור. במרחק נראה קו של נהר ומה שנראה כמו חורשה. רחוק עוד יותר, מדבר אדמדם שנעלם בתוך ערפל של אחר הצהריים. אני ממשיך להתקדם והשביל מיטשטש עד שהוא נמחק לחלוטין. אני יודע שחסר קטע אחד אחרון, הקשה ביותר, בשביל להגיע אל הרמה. השלג אינו מפריע לי, כך שאני ממשיך בעלייה.

הגעתי אל קיר בסלע. אני בוחן אותו בעיון ומגלה סדק דרכו אוכל לטפס. אני מתחיל בטיפוס, נועץ את נעליי בזיזי הקיר. אני מצמיד את גבי לסדק ודוחף בעזרת המרפק והזרוע השנייה. החריץ כעת צר יותר. אני מביט כלפי מעלה וכלפי מטה. אני באמצע הדרך. לא ניתן להתקדם באף אחד מהכיוונים. אני מחליף תנוחה, נצמד מלפנים אל המשטח החלקלק. אני מצמיד את הרגלים ולאט לאט, מושיט את זרועי כלפי מעלה. הקיר משיב אליי את ההבל הלח של נשימתי. אני מגשש מבלי לדעת אם אוכל למצוא אחיזה. אני מושיט בעדינות את הזרוע השנייה. אני מרגיש שאני מתנדנד. ראשי מתחיל באטיות להתרחק מהקיר. מיד, גם כל הגוף. אני עומד ליפול על הגב.... אבל אני מוצא סדק בו אני נאחז באצבעותיי. כבר מיוצב, אני ממשיך בעלייה של הקטע האחרון בטיפוס קל.

לבסוף אני מגיע למעלה. אני נעמד על רגלי ולפניי פרוס אחו אינסופי. אני מתקדם כמה צעדים ואז, משנה כיוון. בכיוון התהום כבר לילה; בכיוון האחו, קרני השמש האחרונות זוהרות במגוון צבעים. אני משווה בין שני האזורים כאשר אני שומע צליל חד. אני מביט כלפי מעלה ורואה דיסק זוהר שמתחיל לרדת לעברי במעגלים.

הדיסק נוחת מאוד קרוב. נדחף על ידי קריאה פנימית אני מתקרב ללא חשש. אני נכנס לתוכו בתחושה של מעבר דרך וילון של אוויר חמים.

אני מרגיש מיד שהגוף שלי נהיה קל יותר. אני נמצא בתוך בועה, שטוחה בבסיסה.

כמו נדחפים על ידי קפיץ ענק, אנחנו מאיצים כלפי מעלה. אני חושב שאנחנו פונים בכיוון "בטא הידריס", או אולי NGC3621 (?)

אני מספיק לראות, בחטף, את אחר הצהריים באחו. אנחנו מטפסים במהירות רבה, בזמן שהשמיים מתכהים וכדור הארץ מתרחק. אני מרגיש את האצת המהירות. הכוכבים הזוהרים מחליפים את צבעיהם עד שהם נעלמים בחושך המוחלט.

לפניי, אני רואה נקודת אור זהובה ובודדת שהולכת וגדלה. אנחנו מתכוונים לשם. כעת אני מבחין בטבעת גדולה שמתמשכת במסדרון שקוף וארוך ביותר. אנחנו נעמדים בפתאומיות. ירדנו במקום פתוח. אני עובר דרך וילון האוויר החמים ויוצא מהבועה.

אני נמצא בין קירות שקופים, שכאשר אני חולף בעדם הם יוצרים שינויי צבע מחיקליים.

אני ממשיך להתקדם עד שאני מגיע לרחבה שבמרכזה נמצא חפץ גדול בתנועה. אי אפשר לקבע את המבט עליו, כיוון שמעקב אחר כל כיוון על פני שטח הפנים שלו מתעטף אל תוך החפץ. אני מרגיש סחרחורת ומפנה משם את המבט.

אני מוצא דמות, ככל הנראה אנושית. אני לא יכול לראות את פניה. היא מושיטה לי יד ובתוכה כדור זוהר. אני מתחיל להתקרב ובפעולה של קבלה מוחלטת אני לוקח את הכדור ומניח אותו על המצח. (*)

אז, בשקט מוחלט, אני שם לב שמהו חדש מתחיל לחיות בתוכי. גלים חזרים ונשנים וכוח גובר שוטפים את גופי, בזמן שאושר עמוק צומח בתוכי. (*)

אני יודע שהדמות אומרת לי ללא קול: "חזור אל העולם במצח וידיים מאירים". (*)

כך אם כן, אני מקבל את גורלי. לאחר מכן, הבועה והטבעת והכוכבים
והאחו והקיר בסלע. (*)

לבסוף, הדרך ואני, עולה רגל עניו שחזר אל אנשיו. (*)

אני, שחזר מואר אל השעות, אל שגרת היום, אל כאב האדם, אל
שמחתו הפשוטה. אני שנותן מידיי את מה שאני יכול, שמקבל את העלבון
ואת ברכת האחוה, שר אל הלב שמתוך התהום האפלה נולד מחדש
לאורה של התכלית הנכספת.

12. הפסטיבל

שוכב על מיטה, נדמה לי שאני נמצא בחדר בבית חולים. אני שומע בקושי טפטוף של ברז דולף. אני מנסה להזיז את האיברים או את הראש, אך הם לא נענים לי. במאמץ רב אני מצליח להחזיק את העיניים פקוחות.

נדמה לי שמישהו בסמוך אליי אומר שלמרבה המזל, יצאתי מכלל סכנה... שעכשיו הכל עניין של מנוחה. באופן לא מובן, המילים המבולבלות האלה מעניקות לי תחושת הקלה. אני מרגיש את הגוף רדום וכבד, חלש יותר ויותר.

התקרה גבוהה וחלקה, אבל כל טיפת מים שאני שומע מבזיקה על פניה בפס של אור. טיפה אחת, פס אחד. אחריה עוד אחת. אחר כך, הרבה פסים. קדימה יותר, גלים. התקרה משתנה, עוקבת אחר קצב הלב שלי. יכול להיות שזו תופעה של הוורידים בעיניים, עת גלי הדם עוברים דרכם. הקצב מצייר פנים של אדם צעיר.

"היי, אתה! – הוא אומר לי – למה שלא תבוא?"

"בטח – אני חושב לעצמי – למה לא?"

... מולי מתקיים פסטיבל של מחזיקה, וצליל הכלים מציף באור מרחב ענק מרופד בעשב ירוק ופרחים.

אני שוכב על העשב, מביט אל עבר הבמה. מסביבי יש המון אנשים, אבל נעים לי לגלות שהם לא מצטופפים כיוון שיש הרבה מאוד מקום. במרחק אני מצליח לראות כמה ידידים וותיקים מתקופת הילדות. אני מרגיש שהם מבלים יפה.

אני ממקד את תשומת לבי בפרח, מחובר אל ענף באמצעות גבעול שקוף אשר בתוכו מעמיק ירוק זוהר. אני מושיט את ידי, מעביר בעדינות אצבע על פני הגבעול הזקוף והרענן, עם בליטות קטנות לאורכו. כך, בעליה בין עלי אזמרגד אני מגיע עד לעלי הכותרת שנפתחים בפיצוץ של מגוון צבעים. עלי כותרת כמו קריסטלים של קתדרלה מרשימה, עלי

כותרת כמו אבני אודם ואש של בולי עץ במדורה עם שחר... ובמחול
הגוונים הזה, אני מרגיש שהפרח חי כאילו היה חלק ממני. (*)

הפרח, מנוער על ידי מגע היד שלי, משחרר טיפה רדומה של טל,
שנאחזת אך בקושי בעלה האחרון. הטיפה רועדת, מתארכת וכבר בנפילה
חופשית היא משתטחת בשביל להתעגל מחדש בזמן ללא קץ. נופלת,
נופלת, בחלל ללא גבולות... לבסוף, פוגעת בכיפה של פטרייה, מחליקה
על פניה כמו כדור כספית בשביל להגיע עד לקצה. שם, בעווית של חופש,
היא מתנפלת על שלולית קטנה וגורמת לגלים סוערים ששוטפים אגם
של סלע. (*)

אני מרים את מבטי ורואה דבורה זהובה שמתקרבת לינוק מהפרח.
ובספירלה אלימה של חיים אני מכווץ את ידי חסרת הכבוד, מרחיק אותה
מאותה שלמות זוהרת. היד שלי... אני מביט בה מופתע, כאילו ראיתיה
לראשונה. אני מסובב אותה, מכווץ ומותח את האצבעות, ובמבט על קווי
כף היד שלי אני מבין שכל דרכי העולם מתכנסות לשם. אני מרגיש שהיד
שלי והקווים העמוקים שבה אינם שייכים לי ואני מודה בתוכי על העדר
הבעלות על גופי.

מלפנים מתקיים הפסטיבל ואני יודע שהמוזיקה מחברת אותי עם
אותה בחורה שמביטה בבגדיה ועם איש צעיר שנשען על עץ ומלטף חתול
כחול. אני יודע שחייתי את הרגע הזה לפני כן וחשתי את המגע
המחוספס של העץ ואת הבדלי הנפח של הגופים. כבר בהזדמנות אחרת
ראיתי את העננים הרכים, כמו עשויי קרטון חתוך על פני התכלת הצח
של השמיים. אני גם יודע שכבר חוויתי את התחושה ללא זמן בה נדמה
שהעיניים לא קיימות, כיוון שהן רואות הכל בצלילות כאילו לא היו
העיניים של המבט היומיומי, אלה שמעכירות את המציאות. אני מרגיש
שהכל חי והכל בסדר. שלמוזיקה ולדברים אין שם ושכלום, באמת, אינו
יכול לכנות אותם. (*)

בפרפרי הקטיפה שמתעופפים סביבי אני מזהה את חמימות השפתיים ואת שבריריות החלומות המאושרים. החתול הכחול מגיע עד אליי. אני שם לב למשהו ברור מאליו: הוא נע בפני עצמו, ללא חוטים, ללא שליטה מרחוק. הוא עושה את זה מעצמו וזה מותיר אותי המום. בתנועותיו המושלמות ומאחורי העיניים הצהובות והיפות, אני יודע שיש חיים ושכל היתר זו תחפושת, כמו קליפת העץ, כמו הפרפרים, כמו הפרח, כמו טיפת הכספית, כמו העננים החתוכים, כמו היד עם הקווים המתכנסים. לרגע, נדמה לי לתקשר עם משהו אוניברסלי. (*)

... אבל קול רך של אישה מפסיק אותי בדיוק לפני שאני עובר למצב מודעות אחר.

"נדמה לך שכך הם פני הדברים? – לוחש לי הקול הזר. אני אגיד לך שהם לא כך, ולא אחרת. אתה, עוד מעט תחזור אל עולמך האפור, ללא עומק, ללא שמחה, ללא נפח. ותאמין שאיבדת את חירותך. בינתיים אתה לא מבין אותי, כיוון שאין בך את היכולת לחשוב כרצונך. מצב החופש המדומה שלך הוא רק תוצר של הכימיה. זה קורה לאלפי אנשים להם אני מייעצת בכל פעם. יום טוב!"

האישה האדיבה נעלמה. כל הנוף מתחיל להסתחרר בספירלה אפור בהיר, עד שמופיעה התקרה המתפתלת. אני שומע את טיפת המים בברז. אני יודע שאני שוכב בחדר. אני מרגיש שכהות החושים מתפוגגת. אני מנסה להניע את ראשי והוא נענה. אחריו, יתר האיברים. אני מתמתח ומגלה שמצבי מצוין. אני קופץ מעודד מהמיטה, כאילו נחתי שנים.

אני צועד אל פתח החדר. פותח אותו. אני מוצא מסדרון. אני צועד במהירות לכיוון היציאה מהבניין. אני מגיע ליציאה. היא פתוחה לרווחה, מעברה חולפים אנשים רבים בשני הכיוונים. אני יורד כמה מדרגות ויוצא אל הרחוב.

מוקדם עכשיו. אני מביט בשעה על שעון קיר ומבין שעליי להזדח. חתול מבוהל חוצה בין הולכי הרגל והמכוניות. אני מביט בו רץ ומבלי

לדעת למה אני אומר לעצמי: "ישנה מציאות אחרת שעניי אינן רואות
בכל יום".

13. המוות

נדמה לי שאני נמצא בתאטרון. הכל חשוך. לאט לאט מתחילה להתבהר הבמה, אבל הנה אני נמצא עליה.

התפאורה היא כמו סט של סרט. אי שם אור לפידים, ברקע מאזניים ענקיים. נדמה לי שהתקרה, בעלת מבנה קעור, נמצאת בגבה רב מפני שאני לא רואה את קצותיה. אני מבחין בכמה קירות סלע, עצים וביצות מסביב למרכז הבמה. יתכן והכול נמשך בג'ונגל עבות. בכל מקום יש דמויות אנושיות שנעות בחמקנות.

לפתע שני טיפוסים מכוסי ברדס אוחזים בזרועותיי. באותו רגע, קול נמוך שואל אותי:

- מאין אתה בא?

אני לא יודע מה לענות, כך שאני מסביר שאני בא "מבפנים".

- מה זה "בפנים"? – שואל הקול

אני מנסה תשובה: "כיוון שאני גר בעיר, השדה הוא "החוץ". עבור אנשי השדה, העיר היא גם "החוץ". אני גר בעיר, זאת אומרת "בפנים", ובגלל זה אני אומר שאני בא "מבפנים" וכעת אני "בחוץ".

- מה שאתה אומר זה שטויות, אתה נכנס לתחום הריבונות שלנו, כך שאתה בא מבחוץ. פה זה לא השדה אלא שזה "הבפנים" שלך. הרי חשבת שזה תאטרון? נכנסת לתאטרון שהוא בעצמו נמצא בעיר שלך. העיר שבה אתה חי נמצאת מחוץ לתאטרון.

- לא – אני עונה – התאטרון הוא חלק מהעיר שאני גר בה.

- תקשיב היטב, חצוף – אומר לי הקול – בוא נגמור את הוויכוח המגוחך הזה. קודם כל אומר לך שאתה כבר לא גר בעיר. גרת בעיר, לכן כל חלל "פנימי" או "חיצוני" שלך נותר בעבר. כך, אתה נמצא במרחב-זמן אחר. בממד הזה הדברים פועלים בצורה שונה.

מיד, מופיע לפניי איש זקן, נושא קערה ביד ימין. כאשר הוא מגיע אליי, הוא תוחב את ידו האחרת בתוך גופי כאילו היה עשוי חמאה. קודם כל הוא מוציא את הכבד שלי ומניח אותו בקערה, אחר כך ממשיך עם הכליות, הקיבה, הלב ולבסוף הוא שולף מבלי לברור יותר מידי את כל מה שנקרה בדרכו עד שהכלי עולה על גדותיו. הוא מסיים בזה שהוא מניח את הכלי באחת מצלחות המאזניים עד שזו נוגעת ברצפה. אני חושב שאני נמצא בתוך אטליז בו שוקלים את איברי החיות לעיניי הלקוחות. ואכן, אישה נושאת סל מנסה לקחת את האיברים שלי, אבל היא נדחית על ידי הזקן שגוער לעברה: "אבל, מה זה? מי אישר לך לקחת את החלקים?" הטיפוס עולה על סולם עד לצלחת העליונה של המאזניים ושם הוא מניח נוצת ינשוף בצלחת הריקה.

הקול פונה שוב אליי באלו המילים: "עכשיו שאתה מת וירדת עד למפתן עולם הצללים, אתה תאמר לעצמך: 'שוקלים את האיברים הפנימיים שלי', זה יהיה נכון. לשקול את האיברים הפנימיים שלך זה לשקול את מעשיך".

חובשי הברדס שעמדו לצדי משחררים את אחיזתם מזרועותיי ואני מתחיל ללכת לאט וללא כיוון מוגדר. הקול ממשיך: "האיברים התחתונים נמצאים באש הגיהנום. שומרי האש פעילים תמיד ומונעים מאלה שאתה חושק בהם שיתקרבו אליה".

אני שם לב שהקול מנחה את צעדיי ועם כל משפט הסצנה משתנה. הקול אומר: "ראשית כל, תשלם לשומרים. לאחר מכן תכנס לאש ותזכור את הסבל שגרמת לאחרים בשרשרת האהבה." (*)

"תבקש מחילה מאלה שסבלו ממך ותצא מטוהר רק לאחר שתתפייס". (*)

"כעת, קרא לניזוקים בשמם ותתחנן שיאפשרו לך לראות את פניהם. אם הם מסכימים, הקשב בזהירות לעצותיהם כי הן עדינות כבריזות רחוקות". (*)

תודה בכנות ולך בעקבות הלפיד של המדריך שלך. המדריך יחלוף על פני מסדרונות חשוכים ויגיע אתך אל חדר בו ממתינים לך הצללים של כל אלה שכלפיהם היית אלים במהלך חיך. הם, כולם, נותרו באותה תנוחה מתייסרת שבה יום אחד הותרת אותם". (*)

"בקש סליחה, תתפייס ונשק אותם אחד אחד לפני לכתך". (*)

"לך בעקבות המדריך שלך, שהוא ידע היטב להביא אותך אל מחזות הטביעה, אל המקומות של הדברים הנבולים לעד. הו, עולם של אבדות גדולות, בו חיוכים, קסם ותקווה הם המשקולת שלך והכישלון שלך! הבט אל שרשרת הכישלונות הארוכה שלך ולצורך זה, בקש מהמדריך שלך שיאיר את כל אחת מאותן אשליות". (*)

"תתפייס עם עצמך, סלח לעצמך וצחק. הו אז תראה איך מתוך קרן החלומות נושבת רוח שתיקח אל הכלום את אבק כישלונותיך המדומים". (*)

לפתע כל הסצנה משתנה ואני נמצא במקום אחר בו אני שומע:
"אפילו ביער החשוך והקר, לך בעקבות המדריך שלך. ציפורים מבשרות רע מתחככות בראשך. בביצות, שרכים פתלתלים מקיפים אותך. בקש מהמדריך שלך שייקח אותך אל המערה. שם לא תוכל להתקדם אלא אם תשלם מחיר לדמויות העוינות שמגינות על הכניסה. אם לבסוף אתה מצליח להיכנס, בקש מהמדריך שלך שיאיר ימינה ושמאלה. התחנן שיקרב את הלפיד אל גופות השיש הגדולות של אלה להם לא יכולת לסלוח". (*)

"סלח להם אחד אחד וכאשר הרגש שלך יהיה אמיתי, הפסלים יהפכו לבני אדם שיחייכו אלך וישיטו את זרועותיהם בהמנון של הודיה". (*)
עקוב אחר המדריך שלך אל מחוץ למערה ואל תביט לאחור בשום אופן. השאר את המדריך שלך וחזור לכאן, למקום בו נשקלים המעשים של המתים. עכשיו הבט אל צלחת המאזניים בה מונחים מעשיך ותראה איך הם עולים והם קלילים יותר מנוצה".

אני שומע את החריקה המתכתית בזמן שאני רואה את הצלחת עולה עם הקערה.

הקול מסיים: "הנה סלחת לעברך. די והותר יש לך בשביל לדרוש מעבר לזה כעת. אילו החמדנות שלך הייתה לוקחת אותך רחוק יותר, יכול היה לקרות שלא תשוב אל אזור החיים. די והותר יש לך עם טיהור עברך. אני אומר לך עכשיו: 'תתעורר וצא מהמקום הזה'."

אורות הבמה כבים אט אט, בזמן שאני מרגיש שאני מחוץ לאותו עולם ושוב בתוך העולם הזה. אבל אני גם שם לב שבעולם הזה אני מכיל את ההתנסויות של האחר.

חלק שני: משחקי דימויים

1. החיה

אני נמצא במקום לגמרי חשוק. מגשש עם הרגל, אני מרגיש שהקרקע איננה אחידה, בין סלעית לעשבית. אני יודע שקרוב לכאן ישנה תהום. אני קולט קרוב מאוד את נוכחותה של אותה חיה שתמיד גרמה לי לתחושה חד משמעית של גועל ואימה. אולי חיה אחת, אולי חיות רבות... אבל לבטח משהו מתקרב באופן בלתי נמנע. הזמזום באוזניים, שלעתים מתבלבל עם רחש של רוח רחוקה, בולט אל מול השקט המוחלט. עיניי פקוחות לרווחה אך אינן רואות, הלב שלי פועם בחוזקה, הנשימה דקה כחוט השערה והגרון חונק מעבר של טעם מר.

משהו מתקרב, אבל... מה עומד מאחוריי שזוקר את שערותיי ומקפיא את גבי כמו קרח?

הרגליים שלי רועדות ואם משהו יתפוס אותי או יקפוץ עליי מאחור, לא תהיה לי כל הגנה. אני משותק... רק ממתין. אני חושב בחיפזון על החיה ועל אותן הזדמנויות בהן היא הייתה קרובה אליי. במיוחד, ברגע ההוא. אני משחזר את אותו רגע. (*)

מה קרה אז? מה קרה בחיי באותה תקופה? אני מנסה לזכור את הכישלונות והפחדים שליוו אותי כאשר זה קרה. (*)

כן, הייתי אז על פרשת דרכים בחיי והיא תאמה את התאונה עם החיה. יש לי צורך חזק למצוא את הקשר. (*)

אני שם לב שאני יכול להרהר ביותר רוגע. אני מודע לכך שישנן חיות שגורמות לתגובת דחייה אצל מרבית האנשים, אבל אני גם מבין שלא כולם מאבדים שליטה בנוכחותה. אני מהרהר על כך. אני משווה בין המראה של החיה המסוכנת למצב שחייתי כאשר זה קרה. (*)

כעת, כבר רגוע, אני מנסה להרגיש על איזה חלק של הגוף הייתי מגן מפני החיה המסוכנת. לאחר מכן אני מקשר בין החלק הזה לבין המצב הקשה בו הייתי נתון כאשר קרתה התאונה בעבר. (*)

החיה גרמה בי להופעה של אותו רגע בחיי שאינו פתור. אותו רגע
אפל וכאוב שלעתים אינני זוכר הוא הנקודה שעליי להבהיר. (*)

אני רואה מעליי שמי לילה נקיים ומלפנים את האור הראשון של
השחר העולה. מהר מאוד, היום מביא עמו חיים מוגדרים. כאן, באחו
העדין אני הולך בחופשיות על פני מרבד של עשב רטוב מטל הלילה.
רכב מתקרב במהירות. הוא נעמד לידי וממנו יורדים שני אנשים
לבושים כפרמדיקים. הם מברכים אותי לשלום ומסבירים לי שהם צדו
את החיה שגרמה לי לבהלה. הם מספרים שכאשר הם מקבלים קריאת
אימה הם יוצאים לציד וכשהם תופסים את החיה הם מראים אותה
לאדם כדי שזה יבחן אותה היטב. מיד, הם מניחים לפניי את החיה,
מאובטחת היטב. מדובר בחיה חסרת מגן. אני מנצל את ההזדמנות
בשביל לבחון אותה מכל הכיוונים והמרחקים. האנשים מלטפים אותה
בעדינות והחיה משיבה להם בידידות. הם מזמינים אותי לעשות כמותם.
אני מרגיש רתיעה גדולה, אבל לאחר הזעזוע הראשון שאני חש בעור גופי,
אני ממשיך בניסיון נוסף ועוד אחד עד שלבסוף אני מצליח ללטף אותה.
(*)

החיה מגיבה ברוגע ובתנועות עצלות. לאחר מכן היא קטנה בגודלה
עד שהיא נעלמת.

בזמן שהמכונית נוסעת לדרכה, אני מנסה שוב להיזכר במצב בו הייתי
נתון כאשר (לפני זמן רב) הנוכחות של החיה גרמה לי לבעתה. (*)
אני מרגיש דחף חזק ואני מתחיל לרוץ בספורטיביות, מנצל את הבוקר
ואת האוויר הצלול. אני נע בקצביות וללא מאמץ בזמן שאני נושם
עמוקות. אני מגביר את המהירות, מרגיש את השרירים והלב עובדים כמו
מכונה מושלמת. בזמן הריצה אני נזכר בפחד שלי, אבל אני מרגיש שאני
חזק יותר ובקרוב אתגבר עליו לתמיד.

כאשר השמש מאירה מעל אני מתקרב במהירות אל עירי, בראות
מורחבות ושרירים שנעים בתזמון הרמוני. אני מרגיש את אותם חלקים
בגופי, בהם אחזה האימה, חזקים ובלתי פגיעים. (*)

2. המזחלת

אני נמצא ברחבה גדולה המכוסה בשלג. מסביבי, אנשים רבים מתרגלים משחקי חורף. אני שם לב שקר מאוד, אל אף השמש הזוהרת, בגלל ההדים היוצאים מפי. אני חש במשבי רוח קפואים פוגעים בפניי... אבל זה מוצא חן בעיניי.

חברים שלי מתקרבים אליי, גוררים מזחלת. הם מורים לי לעלות עליה ולנהוג בה. הם מסבירים שהעיצוב שלה מושלם ושאין אפשרות לאבד שליטה. כך שאני מתיישב בה, מהדק את החגורות והאבזמים, מרכיב משקפיים ומניע את הטורבינות שמזמזמות כמו מנועי סילון קטנים. אני לוחץ בעדינות על דוושת הגז באמצעות רגל ימין והמזחלת מתחילה לנוע. אני מרפה ולוחץ על דוושה עם הרגל השמאלית. המכשיר נעצר בציינתנות. אחר כך, אני מסיט את ההגה ימינה ושמאלה ללא כל מאמץ. אז, שניים או שלושה חברים שלי מופיעים לפניי, גולשים על מגלשי סקי. "קדימה!" הם צועקים, מזנקים מהרחבה בזיג-זג בירידה אל עבר מורד ההר הנהדר.

אני לוחץ על דוושת הגז ומתחיל לנוע בעדינות מושלמת. אני מתחיל לגלוש בעקבות ידידיי. אני רואה נוף מקסים, מעוטר בשלג ובברושים. למטה יותר, כמה בקתות עץ ושם, רחוק, עמק בוהק.

אני מאיץ ללא חשש וחולף על פני גולש אחד, אחר כך השני ולבסוף השלישי. ידידי מברכים אותי לשלום בצהלה גדולה. אני פונה אל עבר הברושים שמופיעים מולי וחומק ביניהם בתנועות נקיות. אז, אני מתכונן להאיץ עוד יותר את המזחלת. אני לוחץ על הדוושה עד הסוף ומרגיש את העצמה האדירה של הטורבינות. אני רואה את הברושים חולפים לצדי כצללים עמומים, בזמן שהשלג מאחור נותר באוויר כענן לבן דקיק. הרוח הקפואה מותחת את עור פניי ועליי להתאמץ בשביל להותיר את השפתיים סגורות.

אני רואה בקתת עץ גדלה במהירות ולצידיה, מקפצות שלג ארוכות לצורך תרגול של קפיצות סקי. אני לא מהסס, פונה אל המקפצה השמאלית. תוך רגע אני גולש עליה ובאותה שנייה אני מכבה את המנועים, בשביל למנוע התלקחות אפשרית בנפילה...

אני יוצא מזנק כלפי מעלה במעוף אדיר. אני שומע רק את שאגת הרוח, בזמן שאני נופל מאות מטרים. כאשר אני מתקרב לשלג, אני רואה שזווית הנפילה שלי תואמת את זו של השיפוע ואכן, אני בא במגע עדין עם הקרקע. אני מדליק את הטורבינות וממשיך להאיץ בזמן שאני מתקרב לעמק. לאט לאט אני מתחיל להאט. אני מרים את משקפיי ופונה באטיות אל אתר סקי ממנו יוצאים רכבלים רבים, הנושאים את הגולשים אל ההרים. לבסוף, אני נכנס לרחבה. מלפניי מצד ימין, אני מבחין בפתח שחור של מנהרה, כמו של רכבת. אני פונה לשם באטיות, חולף מעל שלוליות של שלג מומס. כאשר אני מגיע לפתח, אני מוודא: אין פסי רכבת או סימני גלגלים של רכבים. ובכל זאת, אני חושב שיכלו לעבור שם משאיות גדולות. אולי זהו המחסן של מפנות השלג. איך שזה לא יהיה, אני נכנס באטיות למנהרה. היא מוארת בקושי. אני מדליק את הפנס הקדמי ואלומת האור החזקה מאפשרת לי לראות דרך ישרה מאות מטרים קדימה. אני מאיץ. רעש הטורבינות מהדהד וההד מתערבל. אני רואה לפניי שהמנהרה מתעקלת ובמקום להאט, אני מאיץ, כך שכאשר אני מגיע למקום אני מחליק על הקיר ללא כל קושי. כעת הדרך יורדת וקדימה יותר היא מתעקלת כלפי מעלה בלולאה כאילו זו היתה קפיץ ענק.

אני מאיץ בירידה. כאשר אני מתחיל את העלייה, אני מבין שלרגע אני טס על התקרה בשביל שוב לרדת ולחזור לקטע ישר. אני עוצר בעדינות ומתכוון לרדת בשיפוע דומה לזה של רכבת הרים. השיפוע הוא תלול מאוד. אני מתחיל בירידה אבל אני מאט אותה בבלימה. המהירות פוחתת. אני רואה שאני נע על פני גשר דק שמגשר מעל התהום. לשני הצדדים החושך הוא מוחלט. אני מאט ונכנס לישורת האופקית של הגשר

שרוחבו כרוחב המזחלת. אבל אני מרגיש בטוח. החומר יציב. במבט הרחק ככל שאלומת האור מאפשרת, הדרך לפניי נדמית כחוט מתוח, מופרד מכל תקרה, כל רקע, כל קיר... מופרד על ידי מרחקים תהומיים.

(*)

אני מאט את כלי הרכב, מוקסם מהמצב. אני מדמיין סכנות שונות אך ללא בהלה: הגשר נחתך ואני נופל לתהום. אחר כך, עכביש ענק יורד על גבי חוט משי עבה... יורד עד אליי, כאילו הייתי זבוב זעיר. לבסוף, אני מדמיין מפולת אדירה זרועות ארוכות העולות מן המעמקים החשוכים.

(*)

אפילו אם התפאורה מתאימה, אני שם לב שיש בי מספיק כוח פנימי בשביל לגבור על הפחדים. כך שאני שוב מנסה לדמיין משהו מסוכן או זוועתי, ואני נותן דרור למחשבות. (*)

התגברתי על המשבר ואני מרגיש מעודד מהמבחן שהצבתי לעצמי, כך שאני מניע את הטורבינות ומאיץ. אני עובר את הגשר ומגיע שוב אל מנהרה דומה לזו שהייתי בה תחילה. במהירות גבוהה אני עולה עלייה ארוכה מאוד. נראה לי שאני מגיע לגובה היציאה. אני רואה את אור היום גדל בקוטר שלו. כעת, בקו ישר, אני יוצא במהירות אל הרחבה של אתר הסקי. אני נוסע מאוד לאט, עוקף אנשים שהולכים לצדי. כך אני ממשיך, לאט לאט, עד שאני מגיע לקצה שמתחבר אל מסלולי הגלישה. אני שם את המשקפיים על העיניים ומתחיל להאיץ בשביל להגיע עם מספיק מהירות לצלע ההר, שתסתיים בפסגה ממנה התחלתי את המסע. אני מאיץ ומאיץ ומאיץ... אני עולה באותה מהירות בה ירדתי. אני רואה את בקתת העץ מתקרבת ולצידיה שתי המקפצות, רק שעכשיו זה נראה כמו קיר אנכי. אני פונה שמאלה וממשיך בעלייה לצד המקפצות. הברושים חולפים לצדי כצללים עמומים, בזמן שהשלג מאחור נותר באוויר כענן לבן דקיק...

לפניי אני רואה את שלושת ידידי עומדים, מברכים אותי עם מקלות
גלישה מונפים מעל ראשיהם. אני סובב במעגל סגור סביבם, משליך
עליהם ערימות של שלג. אני ממשיך בעלייה ומגיע עד לפסגה. אני עוצר.
אני מכבה את הטורבינות. מרים את משקפיי. משחרר את אבזמי
הרתמות ויוצא מהמזחלת. אני מותח את רגליי ואחר כך את כל גופי,
רדום במקצת. למרגלותיי ובמורד הגבעה אני רואה את הברושים והרחק
מאחור, את אתר הסקי. אני מרגיש את האוויר הצח ואת השמש ההררית
צורבת את עור פניי. (*)

3. מנקה הארובות

אני נמצא בחדר, יושב ליד אדם שאיני מכיר אבל שאני מרגיש כלפיו ביטחון מוחלט. יש לו את כל התכונות של יועץ טוב: טוב לב, חכמה וכוח. אולם, רבים מכנים אותו בכינוי הציורי "מנקה הארובות". באתי להתייעץ עמו בקשר לכמה בעיות אישיות, והוא מצידו ענה שהמתחים הפנימיים שלי הם כה חזקים שהדבר המומלץ ביותר הוא תרגיל ב"ניקיון".

הדיסקרטיות שלו רבה כל כך שבהיותו ישוב לצידי מבלי להתבונן בי, אני יכול להתבטא בחופשיות. כך, אנחנו יוצרים קשר מאוד טוב. הוא מבקש ממני להיות רפוי לחלוטין, לשחרר את כל השרירים. הוא עוזר לי, מניח את ידיו על המצח שלי ועל השרירים השונים בפנים. (*)

לאחר מכן הוא אווז בראשי ומסיט אותו שמאלה וימינה; קדימה ואחורה, על מנת שאוכל לשחרר היטב את הצוואר והכתפיים. הוא מעיר שמאוד חשוב להרפות את העיניים ואת הלסת. (*)

כעת הוא מורה לי להרפות את שרירי הגוף. ראשית, מלפנים. לאחר מכן, מאחור. (*)

הוא לא עסק כלל במתחים בזרועות או בגפיים מפני ש, כך הוא מבטיח לי, אלה ישתחררו כתוצאה מהרפיית הגוף. כעת הוא ממליץ בפניי להרגיש את הגוף רך, כאילו עשוי גומי; פושר וכבד, עד שאמצא תחושה רכה ומהנה. (*)

הוא אומר: "בוא ניגש ישר לעניין. בדוק עד הפרט האחרון את הבעיה הזו שמדאיגה אותך. קח בחשבון שאני לא כאן בשביל לשפוט אותך. אני כלי לשירותך ולא להפך". (*)

תחשוב – הוא ממשיך – על מה שלא היית מספר לאף אחד בשום פנים ואופן. (*)

ספר לי את זה – הוא אומר – בפירוט רב. (*)

"אם אתה רוצה, תמשיך לספר לי את כל מה שאתה מרגיש שיעשה לך טוב לספר. ספר מבלי לדאוג לביטויים ותן דרור לרגשות שלך". (*)

כעבור זמן, מנקה הארובות קם ממקומו ואוחז בכלי מוארך, מעוקל במקצת. הוא נעמד מולי ואומר: "פתח את הפה!". אני עושה כדברו. אני מרגיש שהוא מחדיר בי סוג של צבת ארוכה שמגיעה לי עד הקיבה. ובכל זאת, אני שם לב שאני יכול לסבול את זה... לפתע הוא צועק: "תפסתי את זה!" ומתחיל להוציא את הדבר, לאט לאט. תחילה אני מרגיש כאילו משהו נקרע בי, אבל אחר כך אני מרגיש תנועות נעימות, כאילו מהמעיים ומהראות הולך ומתנתק משהו רע שהיה תפוס שם במשך זמן רב. (*)

הוא מוציא את הצבת. אני מתפלא להבחין שתפוס בה, יוצאת מהפה שלי צורה מתקתקה, מסריחה ודביקה שמתפתלת... לבסוף, מנקה הארובות מניח את היצור הדוחה בתוך צנצנת שקופה בזמן שאני חווה הקלה עצומה, כמו הטהרות פנימית של גופי.

עומד על רגליי, אני מביט פעור פה בדבר הדוחה שמתמוסס עד שהוא הופך לג'לי חסר צורה. תוך זמן קצר, הוא הופך לנוזל כהה. אחר כך מתבהר ומתכלה בהפכו לגז שמתפזר אל האוויר. תוך פחות מדקה, הצנצנת נקייה לחלוטין.

אתה רואה – אומר לי מנקה הארובות – בגלל זה קוראים לתהליך הזה "ניקיון". טוב, לא רע להיום. קצת בעיות יומיומיות עם קצת השפלה; מנה של בגידה ותיבול של מצפון מעיק. תוצאה: מפלצת קטנה שמנעה ממך שינה טובה, עיכול ועוד דברים טובים. אילו ראית... לפעמים הוצאתי מפלצות ענקיות. טוב, אל תדאג אם תיוותר בך תחושה לא נעימה למשך זמן מה... שלום לך.

4. הירידה

אנחנו נמצאים בספינה קטנה, בלב ים. בעת הרמת העוגן אנחנו שמים לב שהוא תקוע. אני מודיע לחברים שלי שאני יורד לראות מה קורה. אני יורד בסולם ונכנס למים השקטים. כאשר אני צולל מטה אני רואה להקה של דגים קטנים, את תחתית הספינה ואת שרשרת העוגן. אני שוחה לקראתה ובעזרתה אני יורד. אני שם לב שאני יכול לנשום ללא קושי כך שאני ממשיך לרדת לאורך השרשרת עד הקרקעית, כבר בקושי מוארת.

העוגן תקוע בין גרוטאות ברזל. אני מתקרב, מושך בכוח כלפי מעלה. התחתית משתחררת. פתחתי צוהר שחושף פתח ריבועי דרכו אני נכנס. (*)

אני צולל לעומק רב וכאשר אני מרגיש בזרם קר, אני ממשיך בכיוונו. אני עוצר מול קיר חלק המכוסה באצות ימיות. אני עולה מבלי להתרחק ממנו. ככל שאני עולה, אני רואה בבהירות רבה יותר. (*)

אני יוצא אל נקודת מים בתוך מערה, המוארת באופן מעורפל. אני עולה על מעין משטח. אני צועד כמה צעדים ורואה מדרגות. אני יורד דרכן בשקט.

ככל שאני יורד במדרגות המעבר הצר ממילא נהיה יותר ויותר צר, והשלבים הופכים להיות חלקלקים. אני רואה לפידים דולקים במרווחים קבועים. כעת הירידה הפכה כמעט אנכית. האוויר לח ומחניק. (*)

סורג חלוד, המשמש כדלת, מונע ממני להמשיך. אני דוחף והוא נפתח בחריקה. המדרגות הסתיימו וכעת יש רק מנהרה בוצית עליה אני מהלך בזהירות. הריח דביק, כמעט כמו בתוך קבר. (*)

רוח פרצים מאיימת לכבות את הלפידים. לפניי, אני שומע את שאגת הים המתנפץ על הסלעים. אני מתחיל להטיל ספק בחזרה שלי. הרוח שורקת בעצמה, מכבה את הלפיד התחתון. אני מתחיל לעלות, בולם כל

תחושת בהלה. לאט לאט, אני עולה בדרך הבוצית. אני מגיע לשער החלוד. הוא סגור... אני שב ופותח אותו ועולה במאמץ דרך המדרגות הכמעט אנכיות, בזמן שהלפידים כבים מאחוריי. מדרגות האבן עוד יותר חלקות כעת, כך שאני דורך בזהירות רבה. הגעתי למערה. אני מגיע למשטח וצולל אל תוך נקודת המים בזמן שאחרון הלפידים כבה. אני יורד עד למעמקים, נוגע בקיר האצות. הכל חשוך לחלוטין. (*)

כאשר אני מרגיש את הזרם הקר, אני שוחה במאמץ רב בכיוון ההפוך. (*)

אני מצליח לצאת מהזרם. כעת אני עולה אנכית, עד שאני נתקע בתקרת אבן. אני מחפש בכל הכיוונים בשביל למצוא את הפתח הריבועי. (*)

הגעתי למקום. אני עובר בפתח. אני משחרר את העוגן ומניח את רגליי על זרועותיו בזמן שאני מטלטל את השרשרת בשביל לאותת לידידיי. מלמעלה מושכים את העוגן ואני עולה יחד אתו. לאט לאט מתבהר הנוף הימי ואני רואה מגוון רב של יצורים ימיים. אני מגיע לפני המים, משחרר את השרשרת, אוחז בסולם של הספינה ועולה לספינה לצהלת וצחוק ידידיי. (*)

5. העלייה

היום בהיר כעת. אני נכנס לתוך בית. עולה באטיות במדרגות. מגיע לקומה ראשונה. ממשיך לעלות. מגיע לגג. אני רואה מדרגות לולייניות. אין להן מעקה בטיחות. עליי לעלות על מנת להגיע למיכל המים. אני עושה את זה בשלווה מלאה. אני על המיכל. הבסיס שלו צר. כל המבנה מתנדנד בגלל משבי הרוח. אני עומד על רגליי. (*)

אני מתקרב לקצה. למטה אני רואה את גג הבית. אני מרגיש שהריק מושך אותי אבל אני מתאושש וממשיך להתבונן. אחר כך, אני מביט בנוף. (*)

מעליי חג הליקופטר. מורידים ממנו סולם חבלים. השלבים עשויים מעץ. אני אוחז בסולם ומניח את רגליי על השלב התחתון ביותר. כלי הטיס עולה באטיות. שם למטה אני רואה את מיכל המים, קטן והולך. (*) אני עולה בסולם עד לפתח. אני מנסה לפתוח אותו אבל הוא תקוע. אני מביט למטה. (*)

פתחו לי את הדלת. טייס צעיר מושיט לי יד. אני נכנס. אנחנו עולים במהירות. מישהו מודיע שיש תקלה במנוע. כעבור מעט זמן אני שומע רעש של גלגלי שיניים שבורים. הפרופלור תקוע. אנחנו מתחילים לאבד גובה במהירות. מחלקים לכולם מצנחים. שני הטייסים קופצים. אני עומד בפתח, בזמן שהנפילה מתגברת. אני מקבל החלטה וקופץ. אני נופל עם הפנים כלפי מטה. התאוצה מונעת ממני לנשום. אני מושך בידיית והמצנח נמתח כמו סדין ארוך כלפי מעלה. אני מרגיש משיכה עזה וניתור. עצרתי את הנפילה. עליי לכוון כלפי מיכל המים, אחרת אסחף אל עבר כבלי מתח גבוה או ברושים אשר קדקודיהם ממתנינים לי כמו מחטים מחודדות. אני מתמרן בעזרת המושכות. למזלי, הרוח עוזרת לי. (*)

אני נופל על המכל, מתגלגל עד הקצה שלו. המצנח עוטף אותי. אני משתחרר ממנו ורואה אותו נופל בערבוביה רבה. אני שוב עומד על רגליי.

לאט לאט, אני מתחיל לרדת במדרגות הלולייניות. אני מגיע לגג, ויורד לקומה הראשונה. אני ממשיך לרדת עד שאני מגיע לחדר... אני לא ממהר. אני בקומת הקרקע של הבית. אני ניגש לדלת, פותח אותה ויוצא.

6. התחפושות

אני עומד ללא בגדים בלב מחנה נודיסטים. אני מרגיש שאנשים ממינים וגילאים שונים בוחנים אותי בעיון. מישהו אומר לי שהאנשים בוחנים אותי כי הם שמו לב שיש לי בעיות. הוא ממליץ בפניי לכסות את גופי. על כן, אני חובש כובע ונועל נעליים. מיד, הנודיסטים מאבדים כל עניין בי. אני גומר להתלבש ויוצא מהמחנה... עליי להזדרז להגיע למסיבה. אני נכנס לבית ובמבואה טיפוס אחד אומר לי שבשביל להיכנס לסלון עליי להתלבש בהתאם, כיוון שמדובר במסיבת תחפושות. הוא מצביע הצידה ואני רואה מלתחה עמוסה בבגדים ומסיכות מדהימות. אני מתחיל לבחור בעיון רב. אל מול סט של מראות מוצבות בזווית, אני מודד תחפושות ומסכות. אני יכול לראות את עצמי מזוויות שונות. אני בוחר את התחפושת והמסכה שנראים עליי הכי גרוע. (*)

כעת אני מוצא את שילוב הבגדים והמסכה הטובים ביותר. אני מתבונן מכל הזוויות. כל פרט לא מושלם מתוקן מיד עד שהכול משתלב על הצד הטוב ביותר. (*)

קורן, אני נכנס אל האולם הגדול בו מתקיים הנשף. יש הרבה מאוד אנשים, כולם מחופשים.

נהיה שקט וכולם מוחאים כפיים לשלמות התחפושת שלי. מעלים אותי לבימה ומבקשים ממני לרקוד ולשיר. אני נענה. (*)

כעת הקהל מבקש ממני להסיר את המסכה ולחזור על הריקוד והשירה. כאשר אני מתכוון להתחיל, אני שם לב שאני לובש את התחפושת המכוערת ביותר שלבשתי תחילה. לרוע מזלי, הפנים שלי חשופים. אני מרגיש מגוחך ומפלצתי. ואולם, אני שר ורוקד בפני הקהל, סופג את קריאות הבוז והלעג. (*)

מוסקטר אחד עולה לבמה בקפיצה, דוחף ומקלל אותי. באותו רגע, לתדהמתו אני מתחיל להפוך לחיה. אני ממשיך להשתנות, אבל תמיד

שומר על פניי: ראשית אני כלב, לאחר מכן ציפור, לבסוף קרפדה ענקית.
(*)

צריח שחמט קרב אליי ואומר: " עליך להתבייש... להפחיד ככה את
הילדים!". מיד, אני שב למצבי הרגיל, לבוש בבגדי היומיום. אני מתכווץ
באטיות. אני כבר בגובה של ילד קטן. אני יורד מהבמה ורואה את
המחופשים, ענקיים, שמתבוננים בי מלמעלה. אני ממשיך לקטון. (*)
אישה מתחילה לצרוח וטוענת שאני חרק. היא מתכוונת לדרוך עליי,
אבל אני מתכווץ לגודל מיקרוסקופי. (*)

כעת אני גדל למידה של ילד. ומיד, המראה הרגיל שלי. כעת, אני
ממשיך לגדול בפני מזמנים שבורחים לכל הכיוונים. הראש שלי נוגע
בתקרה. אני מתבונן על הכל מלמעלה. (*)

אני מזהה את האישה שרצתה לדרוך עליי. אני תופס אותה ביד אחת
ומניח אותה על הבמה, בזמן שהיא צועקת בהיסטריה. אני שב לגודל
הרגיל שלי ומתכוונן לצאת מהבית. בהגיעי למבואה, אני רואה מראה
שמעוותת לחלוטין את המראה שלי. אני משפשף את המראה עד שהיא
מחזירה לי את המראה הנהדר שתמיד רציתי שיהיה לי. (*)
אני מברך את הטיפוס במבואה ויצא בנחת מהבית.

7. העננים

במצב של חושך מוחלט, אני שומע קול שאומר: "אז לא היה לא הקיים ולא הלא-קיים; לא היו אוויר ושמיים והיה חושך על פני תהום. לא היו בני אדם, ואף לא חיה אחת; ציפור, דג, סרטן, עץ, אבן, מערה, מצוק, עשב, ג'ונגל. לא היו אז גלקסיות או אטומים... גם לא היו אז סופרמרקטים. ואז, נולדת אתה והחל הקול והאור והחום והקור והגס והעדין". הקול משתק ואני מוצא את עצמי עולה במדרגות מכאניות בתוך סופרמרקט ענק. אני חולף על פני כמה קומות ואני רואה שהתקרה נפתחת והמדרגות ממשיכות להוביל אותי לאט ובנוחות אל שמיים בהירים. אני רואה את הבניין למטה, קטן מאוד. האטמוספירה כחולה מאוד. בהנאה רבה אני מרגיש את הבריזה נושבת בין בבגדיי ואני שואף את האוויר בנחת. כאשר אני חולף מעל שכבת הדים, אני מוצא את עצמי בים של עננים לבנים מאוד. המדרגות משתטחות ומאפשרות לי להלך עליהן כמו על מדרכה. אני מתקדם ורואה שאני מהלך על ריצפת העננים. הצעדים שלי הרמוניים מאוד. אני יכול לקפוץ למרחקים ארוכים, כי כוח הכבידה חלש מאוד. אני מנצל את ההזדמנות בשביל לעשות פירואטים, נופל על גבי וקופץ כלפי מעלה, כמו טרמפולינה שמקפיצה אותי שוב ושוב. התנועות שלי אטיות וחופש התנועה שלי מוחלט. (*)

אני שומע קול של ידידה וותיקה שמברכת אותי לשלום. אני רואה אותה מתקרבת אליי בריצה. היא מתנגשת בי בחיבוק ואנחנו מתגלגלים ומקפצים שוב ושוב, עושים כל מיני תרגילים, צוחקים ושרים. (*)

לבסוף, אנחנו מתיישבים ואז היא שולפת מבין בגדיה חכה מתקפלת. היא מאריכה אותה ומכינה את הציוד, אבל במקום קרס היא מתקינה מגנט בצורת פרסה. היא מתחילה לשחרר את החוט והמגנט חודר את רצפת העננים... לאחר זמן מה, החכה מתחילה לרעוד והיא צוהלת: "יש לנו דיג טוב!" היא מתחילה לקפל את החוט עד שמגש גדול מופיע מוצמד למגנט. יש עליו כל מיני משקאות ומאכלים. הכל מוגש בטוב טעם. ידידת

מניחה את המגש ואנחנו מתכוננים לסעודה הגדולה. לכל דבר שאני טועם יש טעם נפלא. הכי מדהים זה שהמאכלים לא פוחתים. מספיק רק לרצות בשביל שיופיעו חדשים במקום הקודמים, כך שאני בוחר את אותם מאכלים שתמיד רציתי ואני אוכל אותם בהנאה רבה. (*)

כבר שבעים, אנחנו מתמתחים על מזרן העננים הרך, נהנים מתחושת הרווחה הנהדרת. (*)

אני מרגיש את גופי רך וחמים, רפוי לחלוטין, בזמן שמחשבות נעימות חולפות בראשי. (*)

אני שם לב שאני לא חווה שום תחושת דחיפות, או חוסר נחת, או תשוקה כלשהי, כאילו כל הזמן של העולם עומד לרשותי. (*)

עם תחושת הרווחה הזו, אני מנסה לחשוב על הבעיות שמעסיקות אותי בחיי היומיום שלי, ואני שם לב שאני יכול להתייחס אליהן ללא מתח מיותר, כך שהפתרונות מופיעים לפניי ברורים וללא מעורבות רגשית מיותרת. (*)

כעבור זמן, אני שומע את ידידתי אומרת: "עלינו לחזור". אני נעמד על רגליי, הולך כמה צעדים ומרגיש שאני על המדרגות המכאניות. בעדינות, אלו מתעקלות כלפי מטה, חודרות את רצפת העננים. אני מרגיש את שכבת ההדים, בזמן שאני יורד אל עבר הקרקע. אני מתקרב לבניין, אשר דרך פתחו העליון נכנסות המדרגות. אני יורד את הקומות השונות של הסופרמרקט. אני רואה מכל עבר אנשים עורכים קניות בדאגה רבה. אני עוצם את עיניי ושומע: "אז לא הייתה דאגה או אי-שקט או תשוקה, כי הזמן לא היה קיים". (*)

8. התקדמויות ונסיגות

בחדר מואר היטב, אני הולך כמה צעדים ופותח דלת. אני מתקדם לאט במסדרון. אני פותח דלת מימין, נכנס ומוצא מסדרון חדש. אני מתקדם. דלת משמאלי. אני נכנס ומתקדם. שוב דלת משמאלי, אני נכנס ומתקדם. שוב דלת משמאלי, אני נכנס ומתקדם. אני חוזר באותה הדרך עד החדר ההתחלתי. (*)

בחדר, מימין, ישנה דלת זכוכית גדולה שפונה אל הגינה. אני פותח את הדלת. אני יוצא החוצה. על הקרקע ישנו מכשיר שמותח כבל פלדה בגובה מועט מעל פני הקרקע. הכבל מתוח במתווה אקראי. אני עולה על הכבל ושומר על איזון. אני מתקדם צעד אחד. אחר כך, עוד אחד. אני מתקדם על פני עיקולים וקווים ישרים. אני עושה את זה ללא קושי. כעת, עם הפנים לאחור, אני עושה את הדרך חזרה עד שאני מגיע לנקודה ההתחלתית. (*)

אני יורד מהכבל. חוזר לחדר. רואה מראה בגודל שלי. אני מתקדם לעברה באטיות, תוך כדי שאני רואה את דמותי שלי באה לקראתי. כך, עד נגיעה בזכוכית. כעת, אני נסוג עם פניי למראה, רואה את דמותי מתרחקת. אני מתקרב שוב עד נגיעה בזכוכית, אבל מגלה שדמותי מתרחקת ולבסוף נעלמת. אני רואה כעת את דמותי מתקרבת עם הגב לפנים. היא נעצרת לפני הגיעה לזכוכית, סבה על עקביה ומתקרבת אליי.

אני יוצא אל חצר עם מרצפות גדולות. במקום מרכזי, ישנה כורסה ממוקמת בדיוק מעל מרצפת שחורה. כל האחרות הן לבנות. מסבירים לי שהכורסה יכולה לנוע בקו ישר בכל הכיוונים, אבל תמיד עם הפנים לאותו כיוון. אני מתיישב ואומר: "שלוש מרצפות קדימה". הכורסה מתקדמת למקום המיועד. ארבע ימינה. שתיים לאחור. שתיים שמאלה. אחת אחורה. שתיים שמאלה, עם סיום על גבי המרצפת השחורה. כעת: שלוש לאחור. אחת ימינה. אחת אחורה. ארבע ימינה. ארבע קדימה. חמש שמאלה, עד היעד. לבסוף: שלוש שמאלה. שתיים לאחור. אחת

קדימה. שתיים ימינה. שלוש לאחור. אחת ימינה. ארבע קדימה, עד סיום
במרצפת השחורה.

אני קם ויוצא מהבית. אני עומד באמצע הכביש. שום רכב לא נוסע בו.
מתקרב אליי אדם אהוב. הוא מגיע כל כך קרוב שכמעט נוגע בי. (*)

כעת הוא מתרחק יותר ויותר, עד שהוא נעלם. (*)

אני רואה שמתקרב אדם שאני מאוד סולד ממנו. הוא מגיע מאוד
קרוב אליי. (*)

כעת הוא מתרחק יותר ויותר, עד שהוא נעלם. (*)

אני יושב כאן. אני זוכר מצב מאוד קשה בו אני עומד מול אנשים
אחרים. אני מתרחק מהאנשים הללו. (*)

אני זוכר מצב בו אני משתתף בהנאה רבה. אני מתרחק מהמצב הזה.
(*)

9. הכורה

אני מוקף באנשים. כולנו לובשים בגדי כורים, מחכים למעלית המטען שתעלה. מוקדם מאוד בבוקר. גשם קל יורד מהשמיים האפורים. אני מבחין במרחק בצל השחור של המפעל הזוהר לאור התנורים שלו. הארובות נושפות אש. העשן מיתמר בעמודים סמיכים. אני מקשיב, מתוך הקצב האיטי והמרוחק של רעש המכונות, לצליל הגבוה של הסירנה שמסמן את חילופי המשמרות. מעלית עולה לאטה ונעצרת בטלטה חזקה. אנחנו נכנסים ומתמקמים במשטח המתכתי. סורג הזזה נסגר ואנחנו יורדים באטיות, לקול לחישות הכורים. לאורה של המעלית אפשר לראות את הקיר הסלעי קרוב מאוד אלינו. ככל שאנחנו יורדים, החום עולה והאוויר נהיה עכור יותר.

אנחנו נעצרים מול רחבה גדולה. רוב הכורים יוצאים מהמעלית. הסורג נסגר שוב. נותרנו כארבעה או חמישה כורים. אנחנו ממשיכים בירידה, ונעצרים שוב מול רחבה אחרת. יתר האנשים יוצאים. אני נותר לבדי וממשיך לרדת. לבסוף, המעלית נעצרת ברעש גדול. אני הודף את הסורג ויוצא אל מנהרה מוארת בקושי. המעלית חזרת למעלה ברעש גדול.

לפניי קרונית הנישאת על גבי מסילה. אני עולה עליה ומפעיל את המנוע, מתקדם באטיות בתוך המנהרה. אני עוצר את הקרונית בקצה המסילה, יורד ופורק כלי עבודה. אני מדליק את פנס הקסדה שלי. מרחוק נשמעים רעשי מקדחים ופטישים הידראוליים.... אבל אני מבחין בקול אנושי חלש קורא בקול חנוק. אני יודע מה המשמעות של זה! אני מניח את הכלים ומצליב על כתפי כמה חבלים. אני אוחז במכוש ונכנס בהחלטיות אל המנהרה שהופכת צרה יותר ויותר. תאורת המנהרה נותרה מאחור. רק אור הפנס שלי מנחה אותי. אחת לכמה רגעים אני עוצר על מנת לבדוק את כיוון היבבה. כולי מכווץ אני מגיע אל קצה המנהרה. לפניי, בחפירה טרייה, מסתיימת המנהרה. העפר המפוזר מעיד

על קריסת התקרה. מים זורמים בין סלעים וקורות עץ שבורות. מגפיי שוקעים באדמה הבוצית. בעזרת המכוש אני מסיר כמה סלעים ומגלה פתח אופקי. תוך שאני חושב כיצד להזדחל לתוכו, אני שומע יבבות בבירור רב. הכורה הלכוד נמצא בוודאות במרחק של מטרים ספורים ממני. אני מחדיר את המכוש בין כמה סלעים, קושר אל הידית קצה אחד של החבל ואת הקצה השני אני קושר סביב מותניי. אני מהדק את הקשירה באמצעות אבזם מתכתי. אני משחיל את עצמי דרך הפתח בקושי רב. בזחילת מרפקים אני מתקדם בירידה תלולה. אני רואה, לאור האלומה של הפנס, שהמעבר הופך צר עד שהוא נחסם. החום והלחות מחניקים, והנשימה קשה. (*)

בוץ סמיך מפלס את דרכו בין רגליי. באטיות הוא מכסה אותן וחודר בדביקות אל החזה שלי. אני שם לב שהחלל הצר יתמלא בבוץ תוך זמן קצר. אני מפעיל לחץ כלפי מעלה וגבי פוגע בסלע. אני מנסה לסגת... אבל זה כבר לא אפשרי. הקול המייבב נמצא מאוד קרוב. (*)

אני צועק במלוא ריאותיי והרצפה מתמוטטת, גוררת אותי בקריסתה... משיכה עזה במותנניים תואמת את העצירה הפתאומית של הנפילה. אני נותר תלוי על חבל כמו מטולטלת בוץ מגוחכת. נפילתי נעצרה קרוב מאוד לרצפה מכוסה בשטיח. אני רואה כעת חדר מואר מאוד, סלון מפואר בו אני מבחין במעין מעבדה וספרייה גדולה. דחיפות המצב גורמת לי לחשוב כיצד להיחלץ. ביד שמאל אני אווז בחבל המתוח ובידי השנייה אני משחרר את האבזם שקושר את החבל למותניי. מיד, אני נופל ברכות על השטיח.

"אילו נימוסים ידידי, אילו נימוסים!" – אני שומע קול. אני מסתובב ומשתומם. מולי עומד איש קטן, אולי שישים סנטימטרים גובהו. למעט אזניו המחודדות במקצת, אפשר לומר שהוא מאוד פרופורציוני. הוא לבוש בצבעים עליזים, אבל בסגנון מובהק של כורה. אני נע בין גיחוך לאומללות כאשר הוא מציע לי קוקטייל. אני שותה אותו מבלי למצמץ.

האיש הקטן מצמיד את ידיו ומביא אותן אל פיו בצורת חצוצרה. הקול שבוקע ממנו מדמה את הקריאה לעזרה, אותה יבבה שאני זוכר כל כך טוב. זעם רב גדל בתוכי. אני שואל אותו לפרש הבדיחה והוא עונה לי שהודות לה, העיכול שלי ישתפר בעתיד. האיש אומר לי שהחבל שהידק את מותניי ואת בטני בזמן הנפילה עשו עבודה טובה. כך גם זחילת המרפקים. לסיום הסבריו המחזרים, הוא שואל אותי אם למשפט הבא יש משמעות כלשהי עבורי: "אתה נמצא בקרביים של האדמה". אני אומר לו שזו דרך ציורית לומר את הדברים אבל הוא עונה לי שבמקרה הזה מדובר באמת גדולה. הוא מוסיף: "אתה נמצא בקרביים שלך. כאשר משהו לא תקין קורה במעיים, אנשים מתחילים לחשוב דברים מחזרים. ביחד עם זאת, מחשבות שליליות פוגעות במעיים. כך שהחל מעכשיו מוטב לך להקפיד בעניין הזה. אם לא תעשה את זה, אני אתחיל להלך ואתה תרגיש דגדוגים חזקים ואי-נוחות פנימית... קולגות שלי עוסקים באזורים אחרים, כגון הראות, הלב וכולי". מיד, האיש הקטן מתחיל להלך על הקירות והתקרה, בזמן שאני חש במתחים באזור הבטן, הכבד והכליות.

(*)

אחר כך, הוא מתיז מים באמצעות צינור זהב, שוטף את הבוץ בזהירות. אני נותר יבש בין רגע. אני נשכב על ספה רחבה ומתחיל בהרפיה. האיש מעביר מטאטא בקצביות על גבי הבטן והמותן, גורם לי להרפיה ניכרת באזורים הללו. אני מבחין שעם הקלת המתחים בקיבה, הכבד והכליות, משתנות המחשבות והרגשות שלי. (*)

אני מרגיש רעד קל בזמן שאני מתחיל בעלייה. אני נמצא במעלית המשא, עולה אל פני הקרקע.

הערות להתנסויות המודרכות

הסכימה השלדית של ההתנסויות המודרכות היא כדלהלן: 1. כניסה ויצירת אווירה; 2. הגברת המתח; 3. ייצוג של מוקדים פסיכולוגיים בעייתיים; 4. השתלשלות (או אפשרויות לפתרון לבעיות); 5. הפחתת המתח; 6. יציאה לא פתאומית, בדרך כלל במעבר דרך שלבים קודמים. דבר זה מאפשר להשיג מעין סינתזה של כל ההתנסות. הכוכביות (*) מסמנות הפסקות המתאימות לפיתוחם של הדימויים העצמיים.

סיפורים

1. הילד

התמונה דרכה נכנסים לגן השעשועים מקבלת השראה מהקלף הראשון של הטארוט. מדובר בדמות של מהמר, דמות שתמיד מיוחסת להיפוך של המציאות, אחיזת העיניים והתעלול. הוא קרוב משפחה של הלהטוטן ופותח סדק של אי-רציונליות שמאפשר להיכנס לאותו ממד פלאי המתאים לזיכרון ילדות.

2. האויב

"השיתוק" ששולט בחלק גדול של הסיפור מאפשר לשחזר מצבים בהם רגשות רבים מאבדים מהמטען שלהן על ידי האטת הדינמיקה של הדימוי. כך ניתן ליצור אקלים של פיוס, באופן שזה "הסולח" נמצא במצב עליונות לעומת זה שברגע אחר היה היוזם, זאת אומרת "הפוגע".

3. הטעות הגדולה

הסצנה של מכבי האש כשוטרים ומוציאים לפועל של הצדק מקבלת השראה מהסרט "פרנהייט 451" (Fahrenheit 451) של ברדבורי (Ray Bradbury). במקרה הזה, הדימוי מובא כניגודיות לגזר דין מוות בצמא במדבר. אותו רעיון מאפשר לפתח את האבסורד של המשפט בו הנאשם, במקום "לשפוך" את אשמתו, "טוען" את פיו בלגימת מים. כאשר מזכיר בית הדין מסיים את דבריו באמרו: "את אשר אמרתי, אמרתי!", אין הוא אלא חוזר על דבריו של פילאטוס, באזכור של אותו משפט סוריאליסטי.

הזקנים שמסמלים את השעות מקבלים את השראתם מתוך "האפוקליפסה" (Apocalypse) של לורנס (D. H. Lawrence).

נושא המשקפיים המהפכים מוכר מאוד בפסיכולוגיה ניסויית ומוזכר, בין היתר, על ידי מרלו-פונטי (Merleau-Ponty) ב"מבנה ההתנהגות" (La structure du comportement).

4. בת הזוג האידאלית

הדימוי של הענק מקבל את השראתו מ"גרגנטואה ופנטגרוואל" (La vie de Gargantua et de Pantagruel) של רבליס (Rabelais). המזמור מזכיר את החגיגות של ארץ הבסקים והשירים שנלוו אל "ענקים וראשים גדולים".

הדימוי ההולוגרפי מזכיר את "קץ הילדות" (Childhood's end) של קלארק (Arthur C. Clarke).

כל נושא החיפוש והאזכור של "אל תביט לאחור" מבוססים בהיסטוריה של אורפאוס ואורידיקה בהאדס.

5. הטינה

הסיפור מובא בקונטקסט קלאסי, אפילו אם סצנות העיר מזכירות את וונציה, או אולי אף את אמסטרדם.

המזמור של המקהלה הראשונה הוא שינוי של ההמנון לתנטוס, שאומר כך: "הקשב לי, הו תנטוס! אשר שלטונך חסר הגבולות משיג את כל בני התמותה! כך תלוי פרק הזמן הניתן לנו, בהעדרך יתארך ובנוכחותך יסתיים. שנתך התמידית משמידה המונים חיים ומתירה את הנשמה מקשירת הגוף. משותף לכולם, מכל מין וגיל, כי איש לא נמלט מזעמך ההרסני".

המזמור של המקהלה השנייה מבוסס על ההמנון למנמוסינה, שאומר כך: "לך הכוח להעיר את הנם, באחדך את הלב לראש, בשחררך את הנפש מן הריק, בהרחיקך את החשיכה מן המבט הפנימי והשכחה".

באשר לדיאלוג עם רוח הרפאים, בסוף זו אומרת: "שא שלום עתה! עדה הגחלילית כי כבר קרוב הבוקר והיא אוספת כבר אורה שאין בו חפץ. שלום שלום שלום. זכרני!" קטע זה לקוח מתוך המערכה הראשונה, מעמד ה', של המחזה המלט של שייקספיר (תרגום אברהם שלונסקי, הוצאת ספרית פועלים). מתוך המאגר הסרוק של אוניברסיטת טורונטו) ומתייחס אל רוח האב אשר מגלה לנסיך מי היו רוצחיו באמצעות רעל.

הסירה, שהיא גם מרכבת המת, מזכירה את מקורות "הקרנבל" (*carrus navalis*). אותן מרכבות שחורות, לעתים מקושטות כצדפות גדולות ונושאות את ארון המת בתוכן, מזכירות את הנסיעה הימית. המשחקים עם פרחים ומים מהמסיבות הרומאיות הן מאותו מקור. כאן מדובר בתחפושות והמרות אשר בסופן הסיפור של קרונטה העגמומי, אשר חוזר מאי המתים והופך לנהגה הצעיר של סירת מרוץ.

בסיפור זה מתקיים משחק דימויים מורכב, בו כל מרכיב מצריך בחינה ייעודית: בין אם זה הים הדומם; הסירה התלויה מעל למים; הצעיף הבוער; המקהלות; הארזים (השכיחים באיים היווניים ובתי הקברות), וכולי.

6. מגינת החיים

סיפור זה מקבל השראה מקלף הטארוט מספר 21. בקלפי *Taroquis* מופיע הדימוי הקרוב ביותר לזה של ההתנסות, לא כן בלקט הראשון של *Court de Gibelin* או של *טארוט הבורהמינים* או, לבסוף, הלכאורה טארוט מצרי. בספר של *Fludd, Utriusque Cosmi Maioris*, אשר יצא לאור בשנת 1617, ישנו רישום מאיר עיניים של ה *Anima Mundi* (הנקרא "העולם" בטארוט). יונג מתייחס לדמות הזו ב"טרנספורמציות וסמלים של הליבידו". כמו כן, אף הדתות מתייחסות אל בתולות המערות. בהקשר זה, מגינת החיים הנה בתולת מערות עם אלמנטים של פגניזם יווני, כגון כתר הפרחים והצבי שמלקק את ידה, אשר מזכירה את ארטמיסה או מקבילתה הרומית, דיאנה. לא יהיה קושי בלהמיר את כתר הפרחים בכתר של כוכבים, או למקם את רגליה על חצי סער, בשביל לעמוד מול בתולת מערות, אבל כזו מן הדתות החדשות אשר הסיטו את הפגניזם.

מיקום העלילה הוא טרופי וזה תורם לחידוד מוזרות המצב. איכות המים ששותה הדמות הראשית מזכירה את שיקוי הנעורים. שילובם של כל האלמנטים מעודדים את ההתפיסות עם הגוף.

7. מעשה ההצלה

המוזרות הכללית של העלילה מושגת באמצעות העדר ההגדרה של הזמן ("איני בטוח אם השחר עולה או החשכה יורדת"); בעימות בין מרחבים ("אני שם לב שהענק מפריד בין שני אזורים חדים: זה שמאחוריי, סלעי ומת, והאחר, מלא בירק ובחיים"); בסגירת האפשרות לקשר עם אנשים אחרים, או על ידי הכנסת בלבול שפות בבלי ("אני שואל את הנהג לידי מה קורה. הוא מביט בי בחטף ועונה לי בשפה זרה: 'רקס וולונטס'"). לבסוף, בהשאירו את הגיבור חשוף לכוחות בלתי ניתנים לשליטה (חום, רעידות אדמה, תופעות אסטרונומיות מוזרות, מים מזוהמים, אווירת מלחמה, ענק חמוש וכו'). הודות לעזרים המתוארים לעיל, עם צאת הדמות מאותו חלל-זמן כאוטי, היא

יכולה להרהר אודות אספקטים פחות קטסטרופליים בחייה וכך להגות הצעות יותר מוצקות לגבי העתיד.

ארבעת העננים המאיימים מתייחסים אל האפוקליפסה של יוחנן מפטמוס (יוחנן כותב הבשורה) (6,2 עד 6,9): "וְאָבִיט וְהִנֵּה סוֹס לְבָן וְהָרָכַב עָלָיו קֶשֶׁת בִּידוֹ וַתִּנְתְּנוּ לוֹ עֶטְרָה וַיֵּצֵא מִנְצַח וּלְמַעַן יִנְצַח: וּכְפָתְחוּ אֶת־הַחוֹתָם הַשְּׁנַיִ וְאָשְׁמַע אֶת־הַחַיָּה הַשְּׁנַיִת אִמְרַת בָּא וְרָאָה. וַיֵּצֵא סוֹס שָׁנִי וְהוּא אָדָם וּלְרָכְבוֹ נָתַן לְהַעֲבִיר אֶת־הַשְּׁלוֹם מִן־הָאָרֶץ לְמַעַן יִהְיֶה אִישׁ אֶת־אָחִיו וַתִּנְתְּנוּ לוֹ חָרֵב גְּדוֹלָה: וּכְפָתְחוּ אֶת־הַחוֹתָם הַשְּׁלִישִׁי וְאָשְׁמַע אֶת־הַחַיָּה הַשְּׁלִישִׁית אִמְרַת בָּא וְרָאָה וְאָבִיט וְהִנֵּה סוֹס שָׁחַר וּבִיד רָכְבוֹ מֵאֲזִנִּים: וְאָשְׁמַע קוֹל מִתּוֹךְ אַרְבַּע הַחַיּוֹת אָמַר קֵב חֲטִים בְּדִינָר וְשִׁלְשָׁה קֵבִים שְׁעָרִים בְּדִינָר וְאֶת־הַשָּׁמֶן וְהֵינִן אֶל־תִּשְׁחַת. וּכְפָתְחוּ אֶת־הַחוֹתָם הַרְבִּיעִי וְאָשְׁמַע אֶת־הַחַיָּה הַרְבִּיעִית אִמְרַת בָּא וְרָאָה: וְאָרָא וְהִנֵּה סוֹס יִרְקַרֵּק וְהָרָכַב עָלָיו שְׁמוֹ מוֹת וְשָׂאוֹל יוֹצֵאת לְרַגְלָיו". (מתוך "החזון", תרגום: פרנץ דליטש).

8. תקוות השווא

ההתנסות מתחילה עם אלמנטים מתוך "הקומדיה האלוהית" של דנטה (Dante). כך, בפתח הדלת המפורסמת, דנטה ווירגיליו מקריאים:

דְּרָכִי עוֹבֵר נְתִיב אֶל מְשַׁכְּנוֹת הַסֶּבֶל,
דְּרָכִי עוֹבֵר נְתִיב אֶל עֲנוּי הַנְּצַח,
דְּרָכִי עוֹבֵר נְתִיב אֶל אֲרוּרֵי הַחֶלֶד.

אֶת אֲמֵנוֹת מְלֹאכְתִּי הֲלֹא כוֹנֵן הַצֶּדֶק,
כִּי אֲנֹכִי נִבְרָאתִי בְּחֶסֶד הָאֱלֹהִים,
חֻקְמַת הָעֲלִיוֹנִים וְאֶהְבֶּה מִקֶּדֶם.

בְּטָרֵם הָיִוְתִי – לְבַד מִן הָאֱלֹמֹת
דְּבַר לֹא נִתְחַלֵּל. אֲנִי קִיָּם לְעַד,
הֲבֵא בְּשַׁעְרֵי – מִן הַתְּקוּהָ חֵדֵל נָא!

(תרגום: אריה סתיו)

9. המסע

התנועה המהירה של הבועה מזכירה את המסע המתואר היטב על ידי סטפלוֹדוֹן (Olaf Stapledon) ב "Star maker". התיאור של תופעת דופלר, שינויי צבעי הכוכבים כתוצאה מהמהירות, בא לידי ביטוי בהתנסות המודרכת במשפטים הללו: "אני מרגיש את האצת המהירות. הכוכבים הצלולים מחליפים את צבעיהם עד שהם נעלמים בחושך המוחלט".

הנה התייחסות מוזרה: "כמו נדחפים על ידי קפיץ ענק, אנחנו מאיצים כלפי מעלה. אני חושב שאנחנו פונים בכיוון "בטא הידריס", או אולי NGC3621 (?) למה מופיעות אותן כתובות קוסמיות? אם ברגע התיאור השמש שוקעת ("בכיוון התהום כבר לילה; בכיוון האחו, קרני השמש האחרונות זוהרות במגוון צבעים."), יספיק לדעת באיזו שעה מקומית מתרחש האירוע. אם ידוע שיצירה זו נכתבה במחצית 1988 (זאת אומרת, ב 30 ביוני כיום האמצע) והמקום בו נכתבה ההתנסות ממוקם בקו אורך 69 מערב וקו רוחב 33 דרום, השעה המקומית הייתה שבע בערב (באיחור של 4 שעות לעומת GMT). באותו רגע, באנך של 90 מעלות (זאת אומרת, בדיוק מעל לבועה והכיוון אליו זו התכוונה), גרמי השמיים הראו שבין הקונסטלציה של Crux לבין זו של Corvus, בסמוך ל Antilae, ניתן להבחין בכמה כוכבים. מבניהם, הבולטים ביותר הם אכן Beta Hydrid ו NGC 3621. עם סך כל המזרויות המוצגות בהתנסויות המודרכות, ההתייחסות האסטרונומית הזו אינה חריגה כלל.

באשר לגוף בתנועה, נאמר: "אני ממשיך להתקדם עד שאני מגיע לרחבה שבמרכזה נמצא חפץ גדול בתנועה. אי אפשר לקבע את המבט עליו, כיוון שמעקב אחר כל כיוון על פני שטח הפנים שלו מתעטף אל תוך החפץ. אני מרגיש סחרחורת ומפנה משם את המבט". ללא ספק, התיאור מזכיר כמה מבנים טופוגרפיים של הגאומטריה המודרנית אשר יושמו באובייקטים "עוטפיים". נזכור את הרישום בעץ (מודפס על פני ארבעה לוחות) של הסרט של מואביוס של אשר, בשביל להתקרב אל הרעיון המרכזי: אותה יצירה, אמנם סטטית, מותירה בנו תחושה של פני שטח פרדוקסליים ושל פרספציה פרדוקסלית. Hofstadter, בספרו "Gödel, Escher, Bach", מסביר: "בקונספט של לולאות מוזרות מוטמע קונספט האינסוף, כיוון שמהי לולאה אם לא אופן לייצג תהליך אינסופי באופן סופי? האינסוף משחק תפקיד עיקרי בציורים של אשר. ניתן לראות בהם העתקים של נושא מסוים המתחברים אלה לאלה, בהרכיבם כך מקבילה ויזואלית לקנונים של באך". בהתאם לכך, המטרה של ההתנסות הנה "לולאה בתנועה".

משחקי דימויים

6. התחפושות

רבים הם האלמנטים המזכירים את "עליזה בארץ הפלאות" ו"מעבר למראה" של לואיס קרול. נזכור את ההתרחבויות והתכווצויות בפסקה הבאה: "בסדר, אני אוכל את זה – אומרת עליזה. אם אגדל, אוכל להגיע אל המפתח; אם אקטן, אוכל להסתנן מתחת לדלת. כך או כך, אני אכנס אל הגינה, יהיה אשר יהיה! ... אכלה חתיכה ושאלה את עצמה: באיזה כיוון? בהניחה יד על ראשה בשביל לחוש את גבהה או התקצרה". ובפסקה נוספת, שינויים במרחב: "נניח שהקריסטל הפך אוורירי כמו תחרה, כך שנוכל לעבור דרכו. הו! עכשיו הוא הופך לערפילי, יהיה די קל לעבור דרכו...". גם בשר הטבעות של טולקין נמצא שינויי דימויים במראה הקסומה, כפי שקורה בכמעט כל המיתולוגיה האוניברסלית. באשר להפיכתו של אדם בחיה, קו רציף מחבר בין המסורות הקדומות ביותר לבין המטמורפוזה של קפקא. כך שהנושאים הללו מוכרים די והותר, ומשמשים בבניית ההתנסות.

7. העננים

עבודה זו נושאת את אותו שם כמו הקומדיה שאריסטופנס ביקש להציג ב 424 לפנה"ס. לאורכה של ההתנסות ישנו רקע שמח ובדחני, כהוקרה לכוונה ביצירה היוונית. הקול שנשמע בתחילתה מאחד בהסבר אחד את "הבראשית" של שלוש יצירות חשובות: כך, בשיר הבראשית של הריג ודה, נאמר: "אז, לא היה הקיים והלא-קיים; לא הייתה ממלכת האוויר, וגם לא השמיים, מעבר לו". באשר ל "... חושך על פני תהום, מובא במדויק מספר בראשית (א, ב.) וביחס ל "לא היו בני אדם, אף לא חיה אחת, ציפור, דג, סרטן, עץ, אבן, מערה, מדרון, עשב, סבך", לקוח מתוך הפופול-11 ("ספר המועצה של בני הקיצי'ין", לפי כתב יד של *Chichicastenango*). התיאור לפיו "לא היו גלקסיות או אטומים" ממקם אותנו בגובה העיתונות העכשווית, בתיאורים שלה אודות המפץ הגדול. לבסוף: "... גם לא היו שם סופרמרקטים", מדובר בהסבר שנתנה ילדה בת ארבע. האנקדוטה היא: "- אמרי לי, ננסי, איך היה הכל לפני שהעולם החל? - לא היו אבא או אמא – ענתה הילדה – גם לא היו שם סופרמרקטים".

9. הכורה

האדם הקטן במכרה הוא שדון, יצור מעמקים מאוד נפוץ באגדות וסיפורים אירופאיים. בהקשר להתנסות הזו, השדון הנו אלגוריה של אותו סנסטטיים מהמעיים מתורגמים כדימוי חזותי.

תוכן

1.....	התנסויות מודרכות
2.....	חלק ראשון: סיפורים
3.....	1. הילד
5.....	2. האויב
7.....	3. הטעות הגדולה
11.....	4. הגעגועים
13.....	5. בן הזוג האידאלי
17.....	6. הטינה
20.....	7. מגינת החיים
22.....	8. מעשה ההצלה
26.....	9. תקוות השווא
29.....	10. ההישנות
32.....	11. המסע
35.....	12. הפסטיבל
39.....	13. המוות
43.....	חלק שני: משחקי דימוים
44.....	1. החיה
47.....	2. המזחלת
51.....	3. מנקה הארובות
53.....	4. הירידה
55.....	5. העלייה
57.....	6. התחפושות
59.....	7. העננים
61.....	8. התקדמויות ונסיגות
63.....	9. הכורה
67.....	הערות להתנסויות המודרכות
67.....	סיפורים

67.....	1. הילד
67.....	2. האויב
67.....	3. הטעות הגדולה
68.....	4. בת הזוג האידיאלית
68.....	5. הטינה
69.....	6. מגינת החיים
69.....	7. מעשה ההצלה
70.....	8. תקוות השווא
70.....	9. המסע
72.....	משחקי דימוים
72.....	6. התחפושות
72.....	7. העננים
72.....	9. הכורה
73.....	תוכן